

SAHABELER VE MUHAMMAD'İN EV HALKI
5. Bölüm

İlk Müslümanlar

Bilal ibn Rabah

Quraysh kabilesinin Banu Jumah klanından esir aldığı Rabah ve Fil Olayı sırasında ele geçirdiği Abyssinialı prenses Hamama'nın oğlu olan Bilal ibn Rabah 580 yılında Mekke'de doğdu. Yaşamını ailesi gibi köle olarak sürdüren Bilal al-Habashi ibn Rabah İslam'ı kabul ettiğini ilk açıklayanlardan biridir. Rivayete göre Umayyah ibn Khalaf'ın İslam'ı seçen kölesine işkence eder. Bu duruma çok üzülen ve Ibn Khalaf'den Bilal'e işkence etmekten vazgeçmesini isteyen Abu Bakr, "Onun ahlakını bozan ve bizden uzaklaştıran senden başkası değildir!" karşılığını alınca "Benim yanımda Bilal'den daha güçlü bir köle var, üstelik senin dininden. Onu al ve Bilal'i bana ver." der. Ibn Khalaf de bu teklifi kabul eder ve Bilal'i Abu Bakr'e verir. Bilal al-Habashi Hicret'e katılarak 622 yılında Mekke'den Medine'ye geldiğinde Müslümanlar namaz vakitlerinin halka nasıl duyurulacağı hususunda tartışıyorlardı. O günlerde rüyasında ezan okunduğunu gören Abd Allah ibn Zayd, bu rüyasını önce Peygamber ile ve O'nun isteğine uyarak Bilal al-Habashi ile paylaştı. Böylece İslam'ın ilk müezzini olan Bilal ezan okuyarak namaz vakitlerini duyurmaya başladı. Bilal'in bir süre sonra sabah ezanına eklediği "Namaz uykudan hayırlıdır." cümlesi, "Bu ne güzel söz!" diye övgüsünü dile getiren Muhammad tarafından onaylandı.



Bilal al-Habashi. Ayuba Suleiman Diallo

Badr, Uhud ve Hendek dahil bütün savaflara katılan ve Muhammad'ın ölümünden sonra Şam'a yerleşen Bilal al-Habashi rivayet olduğuna göre gördüğü bir rüya üzerine birgün Medine'ye geldi ve sabah ezanını okudu. Bilal'in sesini duyan halk Muhammad'ın yaşadığı günleri hatırlayarak sokaklara döküldü. Tekrar Suriye'ye dönen Bilal 641 yılında vefat etti ve Ahl al-Bayt mezarlığı olarak bilinen Şam'daki Bab al-Saghir mezarlığına defnedildi.

Zayd ibn Harithah

Arabistan'ın merkezinde Najd'da yasayan Banu Kalb kabilesinin Banu Udhra klanından Harithah ibn Sharih ile Banu Tayy kabilesinin Maan klanından Suda bint Thaalaba'nın oğlu olan Zayd ibn Harithah 581 yılında dünyaya geldi. Ailesini ziyaret etmek isteyen annesi ile Maan Klanına giden sekiz yaşındaki Zayd, köyü basan Banu al-Qayn kabilesinin süvarileri tarafından kaçırıldı ve Ukkath'daki köle pazarında 400 dirheme satıldı. Muhammad, ilk evliliğini yaptığı Khadija bint Khuwaylid'in yeğeni Mekkelili Hakim ibn Hizam tarafından kendilerine düğün hediyesi olarak verilen Zayd'i azad etti ve manevi oğul olarak kabul etti. Kuran'da ismi geçen yegane sahabe olan Zayd yıllar sonra Muhammad ile Hac için Mekke'ye gittiğinde yakınları kendisini tanıdılar ve ailesine haber ilettiler. Mekke'ye gelen ve kefaletini vererek Zayd'i geri almak isteyen ailesine "Zayd serbesttir ve isterse kefalet ödenmeden sizinle gidebilir" cevabını veren Muhammad, manevi oğlunun kendisi ile kalmak istediğini bildirmesi üzerine "Şahit olun ki Zayd benim oğlumdur, ve mirasımda esit hakka sahiptir." diyerek memnuniyetini dile getirdi.

Zayd ibn Muhammad, Khadija bint Khuwaylid, komşusu Lubaba bint al-Harith ile dört kızı ve Ali ibn Abi Talib'den sonra Müslümanlığı kabul eden sekizinci kişiydi. 622 yılında Medine'ye hicret edip Hamza ibn Abd al-Muttalib ile kardeşlik kurdu ve birkaç ay sonra Muhammad ile Abu Bakr'in ailelerini almak için Mekke'ye gönderildi. Böylece Muhammad'ın kızları Umm Kulthum ve Fatima, ikinci eşi Sawda bint Zama, hizmetçisi Abu al-Rafi, Abu Bakr'in eşi Umm Ruman ile çocukları Asma, Abd Allah ve Aisha yanlarında Talha ibn Ubayd Allah, klavuz Abd Allah ibn Uraiqit ve Zayd'in refakatinde Medine'ye geldiler. Zayd'in oğlu Usama da annesi Barakah ile birlikte kafilde yer aldı.

625 yılında, Muhammad'ın kuzeni Zaynab bint Jahsh ile evlenen Zayd iki yıl sonra boşandı. Zaynab'ın boşandıktan çok kısa süre sonra Muhammad ile kabul görmeyen bir evlilik yapması İslam dünyasında büyük bir hayal kırıklığı yarattı. Çok iyi bir okçu olan Zayd 624-629 yılları arasında Badr, Uhud, Hendek ve Khaybar'de savaştı, Hudeybiyyah Anlaşması'nda yer aldı ve birçok gazveye daha katıldıktan sonra 629 yılında Muta Savaşı'nda bir mızrak ile vurulup şehit oldu.

Abd al-Rahman ibn Awf

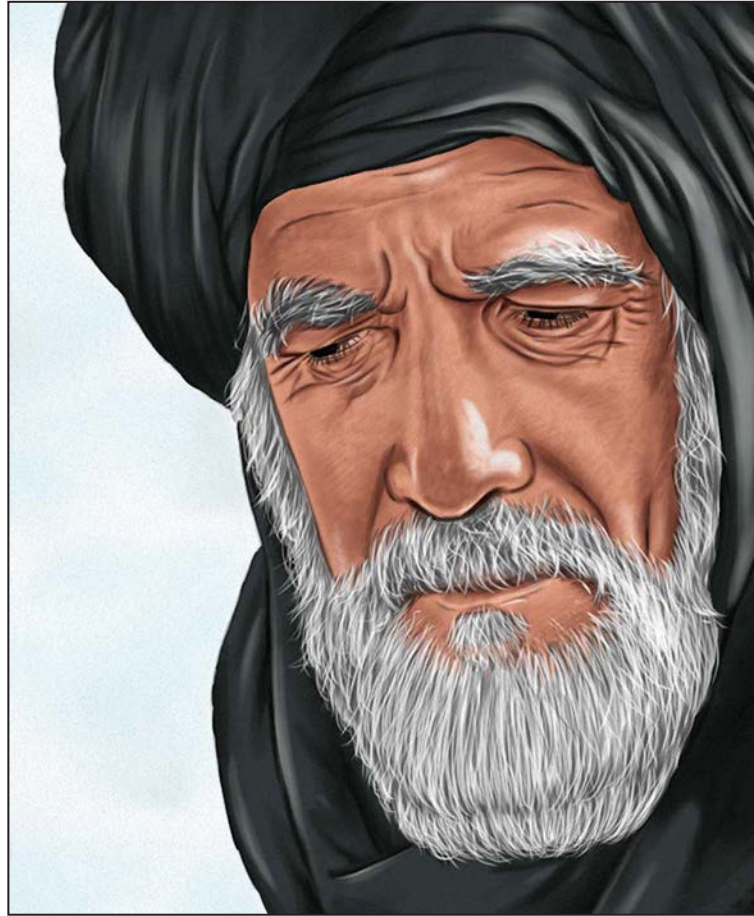
580 yılında doğan Abd al-Amr (Amr'ın Kulu), Abu Bakr tarafından tanıştırıldığı Muhammad'den İslam'ın inanç ve ibadetlerini öğrendikten sonra Müslümanlığı kabul etti. Muhammad'ın isteğine uyarak ismini Abd al-Rahman (Bağışlayanın Kulu) olarak değiştiren Abd al-Amr, İslam'ı ilk kabul eden sekiz erkekten biridir ve Cennet ile müjdelendirilmiştir.

Mekkeliler 614 yılından itibaren "Ebedi düşman kabul ettiğimiz Müslümanları barındıran bütün klanlara saldıracağız!" kararı alıp Müslüman tüccarları da "Ürünlerinizi boykot edip sizi süründüreceğiz!" diye tehdit ettiler. Bu durum karşısında "Abyssinia'ya gidelim." önerisinde bulunan Abd al-Rahman'ın teklifi kabul edildi ve 615 yılında göç başladı. 616 yılında Zubayr al-Awam ve Abd al-Rahman ibn Awf dahil aileleriyle birlikte 100 kişilik bir grup oluşturan Müslümanlar Abyssinia Negusu'nun koruması ve konukseverliği sayesinde güven içinde yaşadılar. 617 yılında bazı Müslümanlar ile birlikte gizlice Mekke'ye dönen Abd al-

Rahman 622 de Medine'ye Hicret etti ve işini kurana kadar Saad ibn al-Rabi ile kardeşlik yaptı. Muhammad, Badr Savaşı'na katılan Abd al-Rahman'ı 626 yılı Ağustos ayında Dumat al-Jandal'de bulunan Kalb kabilesine baskın yapmak ile görevlendirdi. Muhammad'ın "Git orayı al ve Allah'a inanmayanları öldür fakat çocuklara dokunma. Bu Allah'ın emri ve Peygamber'in kavlidir." sözleriyle uğurladığı Abd al-Rahman, Kalb kabilesini mağlup etti ve İslam'ı kabul etmelerini temin etti. Cizye almak üzere anlaşma yaptıktan sonra kabile reisinin kızı Tamadur bint Al-Asbagh ile evlendi ve Medine'ye döndü.

634 yılında vefat eden Abu Bakr son günlerinde Uthman ibn Affan ve Abd al-Rahman ibn Awf'ı çağırıp Umar ibn Khattab'ı kendisinden sonraki Halife olarak seçtiğini bildirmişti. 644 yılında vefat eden Umar de Abd al-Rahman ibn Awf'ı kendisinden sonraki halifeyi seçecek altı kişilik Şura'da görevlendirdi.

Muhammad'ın ordusuna 1.500 deve hediye eden, Badr Savaşı'na katılan herkese 400 Dinar veren ve Muhammad'ın dul eşlerine büyük bir miras bırakan Abd al-Rahman ibn Awf 653 yılında Amman'da vefat etti ve Uthman ibn Affan tarafından kıldırılan cenazesi oraya defnedildi.



*Hamza ibn Abd al-Muttalib.
The Message, Moustapha Akhad*

Hamza ibn Abd al-Muttalib

Muhammad'ın amcası ve ilk Müslümanlardan olan Hamza ibn Abd al-Muttalib 566 yılında Mekke'de doğdu.

Babası Abd al-Muttalib ibn Hashim ibn Abd Manaf, annesi Muhammad'ın annesi Aminah'ın amcasının kızı Hala bint Uhayb'dı. Kısa bir süre için Muhammad'ı de emziren Abu Lahab'ın cariyesi Suwayba tarafından emzirilen Hamza 615 yılında Müslümanlığı kabul ettikten sonra Allah'ın Aslanı lakabı ile anıldı. Orta boylu, güçlü kuvvetli, heybetli bir sahabe olan Hamza cömert ve iyiliksever bir insan, iyi bir avcı, cesur bir savaşçı ve Quraysh'in en sereflilerindendi.

Hamza, Badr Savaşı'nın başlangıcında teke tek çarpışmak için meydan okuyan Mekkelilerden al-Aswad ibn Abd al-Asad al-Makhzumi ile Utbah ibn Rabiah'ı öldürdü.

Badr Savaşı'nın acısını unutmayan ve yeni bir savaş hazırlığına başlayan Mekkeliler civardaki müşrik kabilelerden destek alarak büyük bir kuvvet oluşturdular. Badr Savaşı'nda yakınlarını kaybeden Quraysh kadınları da orduya katıldılar. Bu kadınlardan biri de Badr'de babası Utbah ibn Rabiah, amcası Shaybah ibn Rabiah ve kardeşi al-Walid ibn Utbah'ı kaybeden Abu Sufyan'ın karısı Hind bint Utbah'dı. Quraysh ordusu Mekke'den ayrılmadan önce Habeş usulü kargı atmakla ünlü köle Wahshi ibn Harb ile görüşen Hind, birçok ödül vadederek Hamza ibn Abd al-Muttalib'i öldürmesini istedi. Böylece, 23 Mart 625 Cumartesi günü yapılan Uhud Savaşı sırasında Wahshi tarafından atılan bir mızrak ile öldürülen Hamza, diğerleri ile birlikte Uhud'da gömüldü.

Wahshi'nin Müslüman oluşunu şöyle anlattığı rivayet edilir:

Mekke'nin fethinden sonra Medine'ye gelip Masjid al-Nabawi'de Allah'ın Elçisi'ni gördüm ve iman ettiğimi söyledim. Bana "Sen Wahshi'misin?" diye sordu. "Evet" diye cevap verdim. "Hamza'yı sen mi öldürdün?" diye devam etti. "Öyle oldu" dedim. Bunun üzerine Allah'ın Elçisi buyurdular ki "Bana yüzünü göstermemen mümkün mü?" Ben de çıkıp gittim. Muhammad'ın vefatından sonra yalancı peygamber Musaylima ortaya çıkmıştı, Müslümanlar ile birlikte Yamama'ya giderek onu öldürdüm ve günahımı ödedim.

Zubayr ibn al-Awam

Quraysh kabilesinin Asad klanından Al-Awam ibn Khuwaylid'in oğlu olan Zubayr ibn al-Awam 594 yılında Mekke'de doğdu. Annesi Safiyya bint Abd-al-Muttalib, Hamza'nın kız kardeşi ve Muhammad'ın halasıdır. 615 yılında Abyssinia'ya ilk göç edenlerden biri olan Zubayr, 616 yılında çıkan ayaklanmada diğer Müslümanlar ile birlikte Abyssinia Negusu'na destek verdi ve 617 yılında "Mekkeliler İslam'ı kabul ettiler" haberinin gelmesi üzerine Mekke'ye döndü. Mekke'nin yakınlarında bu haberin gerçek olmadığını öğrenen göçmenler içerden destek alıp şehre gizlice girmek zorunda kaldılar.

622 yılında Muhammad ile Medine'ye Hicret ettikten sonra Badr ve Hendek Savaşlarına katılıp gözcülük görevi de yapan Zubayr, Uhud Savaşı'nda Peygamber'i savunanlardan biriydi. 629 yılında Khaybar'ın fethi sırasında teke tek çarpışmak için meydan okuyan Yahudi Yasir'i mağlup etti ve Mekke'nin fethi sırasında ordunun sol kanadına komuta etti.

Muhammad'ın ölümünden sonra, 632 yılı Temmuz ayında Medine'ye saldıran sahte peygamber Tulayha ibn Khuwaylid'e karşı ordunun bir bölümüne komuta eden Zubayr, Ridda Savaşlarına ve Mısır'ın fethine katıldı. Yarmouk Savaşı'nda Kalid ibn al-Walid'in komutanlarından biriydi. Umar ibn Khattab'ın ölümü üzerine yeni halifeyi seçecek altı kişiden biri olarak katıldığı Şura'da Uthman ibn Affan'ı destekledi.

Zubayr, Halife Uthman ibn Affan'ın öldürülmesinin ardından Aisha ve Talha ibn Ubayd Allah ile birlikte Halife Ali ibn Abi Talib'in karşısında yer aldı. 8 Aralık 656 Perşembe günü yapılan Camel Savaşı sırasında,

hatalı davrandığı düşüncesiyle, başkomutanı olduğu Aisha'nın ordusunu terkettikten sonra kendisini takip eden Banu Sad klanının lideri al-Ahnaf ibn Qays'ın adamlarından Amr ibn Jurmuz al-Mujashi tarafından Wadi al-Siba'da kafası kesilerek öldürüldü.

Talha ibn Ubayd Allah

595 yılında Mekke'de doğan Talha ibn Ubayd Allah İslam'ı ilk kabul edenlerden ve "Aşere-i Mübeşşere" diye tanımlanan Cennet'in müjdelendiği 10 sahabeden biridir. 622 yılında Medine'ye göç etti ve Uhud Savaşı'nda Muhammad'ın yakın koruyucularından biri oldu. Muhammad'ın ölümünden sonra, kendisini peygamber ilan eden Tulayha'nın 632 yılı Temmuz ayında Medine'ye saldırması üzerine üçe ayrılan İslam ordusuna Ali ibn Abi Talib ve Zubayr ibn al-Awam ile birlikte komuta etti ve Ridda Savaşlarına da katıldı.

Camel Savaşı'nda Aisha'nın ordusunda yer alan Talha süvarilerin komutasını üstlenmişti. Savaşın aleyhlerine döndüğü bir anda geriye çekilirken kendisiyle birlikte çarpışan Marwan ibn Hakam tarafından dizinin arkasındaki ana damara isabet eden okla vuruldu ve kanama durdurulamadığı için savaş alanında öldü. Marwan 656 yılı Ekim ayı başında Aisha ile birlikte Mekke'den ayrıldıkları sırada Halife Uthman'ın katillerini takip etmek için Mısır'a gitmek istemiş, buna karşı çıkan Talha orduyu Basra'ya yönlendirmişti. Marwan daha sonra Talha'yı bu sebepten öldürdüğünü söyledi



Sad ibnAbi Waqqas

Quraysh kabilesinin Banu Zuhrah klanından ve Muhammad'ın annesi Amine bint Wahb'ın amcasının torunu olan Sad ibn Abi Waqqas, 595 yılında Mekke'de doğdu. 17 yaşında 17. kişi olarak İslam'ı kabul eden Sad, Badr'de henüz 11 yaşında olan kardeşi ile birlikte müşriklere karşı savaştı. Kardeşi Umar ısrar ederek katıldığı bu savaşta şehit düşen 14 Müslümandan biri oldu. Uhud Savaşı'nda yakından savunduğu Muhammad tarafından en iyi okçulardan biri olarak gösterildi. 636 yılında Sasanilere karşı Qadisiyya ve Nahavand Savaşlarına katıldıktan sonra Küfe ve Najd Valisi olarak atandı ve 2. Halife Umar tarafından 3. Halife adayı

olarak gösterilen altı kişi içerisinde yer aldı. Uthman ibn Affan'ın halifeliği sırasında Çinliler ile diplomatik temaslarda bulunup İslam'ın Çin'de yayılması için çaba gösterdi.

Karbala olayında önemli bir rol oynayan Umar ibn Sad'ın babası olan Sad ibn Abi Waqqas 674 yılında Cennet ile müjdelenen 10 sahabenin sonuncusu olarak vefat etti.

Said ibn Zayd

Zayd bin Amr bin Nufayl'in oğlu olan ve "Abu-al-Aaawar" adıyla da anılan Said ibn Zayd, 593 yılında doğdu ve 20 yaşına basmadan İslam'ı kabul etti. Umar ibn Khattab'ın kızkardeşi olan karısı Fatima bint Khattab da Müslümanlığı en önce kabul edenlerden biriydi. Çok dindar bir insan olan Zayd, Muhammad'ın katipliğini yaptı ve ayetleri kaydetti.

Said, Peygamber'in bütün öğretilerine sadık kalıp savaşlarda önünde ve namazlarda arkasında durdu. Gözcü olarak görevlendirildikleri için Talha ibn Ubayd Allah ile birlikte Badr Savaşı'na katılmadılar. Diğer önemli savaşlara katılan Said, Muhammad'ın ölümünden sonra kendisine teklif edilen valilik önerilerini kesin bir dil ile geri çevirdi. Hatta Şam Valisi olmasını isteyen Abu Ubayda'ya "Sen cihadı benden iyi yaparsın, ben normal bir asker olarak kalmayı tercih ederim!" cevabını verdi.

Said ibn Zayd 673 yılında öldü ve Sad ibn Abi Waqqas ile Umar ibn Khattab'ın oğlu Abd Allah ibn Umar tarafından Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Jafar ibn Abi Talib

Abu Talib ibn Abd al-Muttalib ve Fatima bint Asad'ın üçüncü erkek çocuğu ve Muhammad'ın kuzeni olan Jafar ibn Abi Talib, 590 yılında doğdu. Küçük kardeşleri 4. Halife Ali ibn Abi Talib ve Tulayq dışında Talib ve Aqeel adında iki ağabeyi ile Fakhitah, Jumanah ve Raytah adında üç kız kardeşi olan Jafar, Mekke'de yaşanan kuraklıkta amcası al-Abbas ibn Abd al-Muttalib'in yanına gönderildi.

Jafar, kardeşi Ali'nin ardından İslam'ı kabul ettikten sonra Asma bint Umais ile evlenip 616 yılında ikinci grup ile Abyssinia'ya göç etti. Abyssinia'de Negus Ashama ibn Abjar'ın korumasında 12 yıl yaşayan çiftin Abd Allah, Muhammad ve Awn adında üç çocuğu oldu.

Mekkeliler tarafından Abyssinia'ya gönderilen Abd Allah ibn Abi Rabia ve Amr ibn al-As Wail, Negus ile görüşüp göçmenlerin iadesini istemişti. Getirdikleri hediyeler ve Müslümanlar hakkındaki kötü yorumlarına rağmen, Negus göçmenler ile görüşmeden karar veremeyeceğini söyledi. Bunun üzerine "Sözcü" olarak Negus ile görüşen Jafar ibn Abi Talib şunları söyledi:

"Biz medeni olmayan insanlardık fakat Allah'ın gönderdiği elçi bizi doğruyu söylemek, inançlı olmak, suç işlemek ve kan akıtmamak üzere yönlendirdi. Yalandan, yetim hakkı yemekten, iftira atmaktan uzak durmamızı söyledi. Bize namazı, zekatı ve orucu öğretti. Allah'ı tanımamızı sağladı. Biz de ona ve Allah'ın buyuruklarına inanıp, öğrendiklerimizi uyguladık."

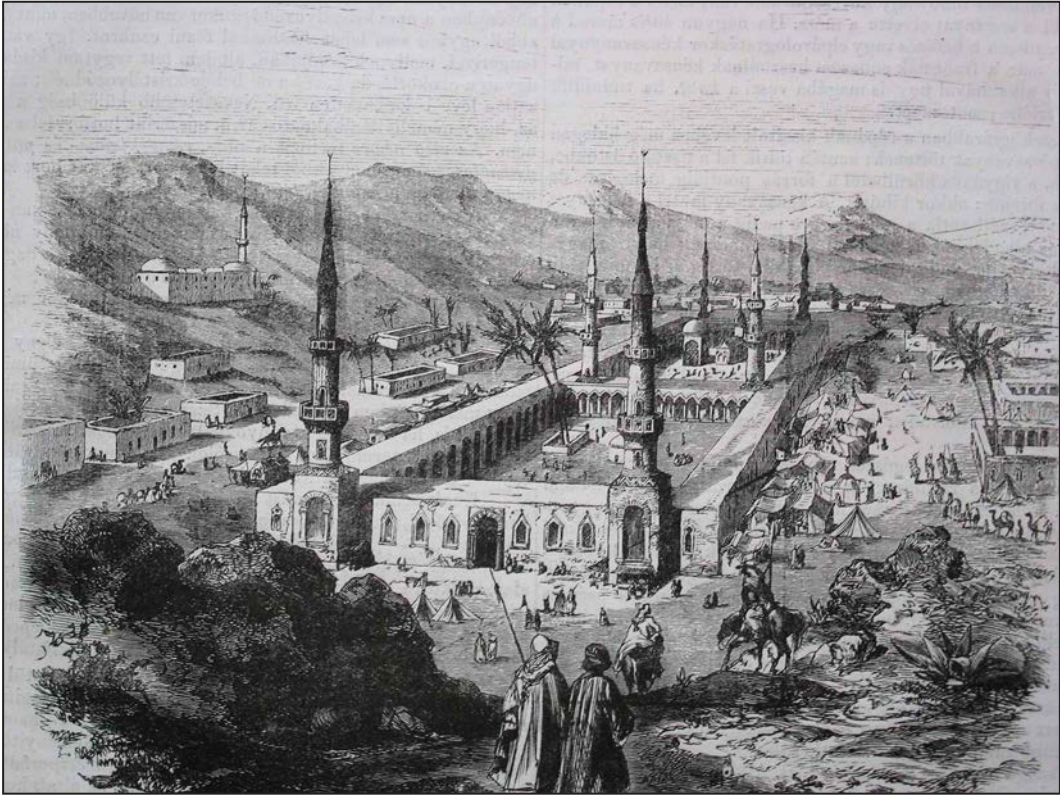
Muhammad'ın Allah'tan aktardıklarıyla ilgili birşey söylemesini isteyen ve Jafar'ın, Isa ve Meryem'in hikayesini anlatan Meryem Suresi'ni okuması üzerine gözleri yaşaran Negus "Müslümanlara zarar veremeyeceğini" bildirdi. Mekkeliler "Müslümanlar Isa'yı sıradan bir insan olarak görüyorlar" diye itiraz ettiler. Jafar bu yoruma karşılık "Peygamberimiz bize Isa'nın Allah'ın kulu ve elçisi olduğunu söyledi!" karşılığını

verdi. Bu tartışmalardan sonra hediyelerini iade ettiği Mekkelileri geri gönderen Negus, Müslümanların Abyssinia'da güven içinde yaşamasını temin etti.

Jafar ibn Abi Talib, 628 yılında ailesiyle birlikte Medine'ye geldi ve derhal Khaybar seferine katıldı. Savaşın sonunda "Hangisine daha çok sevinmeliyim Khaybar zaferine mi yoksa Jafar'ın aramıza katılmasına mı?" diyen Muhammad ile birlikte Medine'ye döndü ve vaktinin çoğunu yardım faaliyetlerine ayırdı.

Jafar ibn Abi Talib 629 yılında Muthah Savaşı'na katıldı ve Zayd ibn Harithah'ın şehit olması üzerine İslam ordusunun komutasını aldı. İmparator Heraclius'un kardeşi Theodore komutasındaki sayıca çok üstün Bizans ordusuna karşı yapılan bu kanlı savaşta iki kolu kopan ve vücudunun ön kısmında çok fazla kesik olan Jafar da şehit oldu ve Karak kasabası yakınlarında Al-Mazar'a defnedildi. Jafar'ın ölümünü öğrenen ve gözyaşlarına boğulan Muhammad, Cebrail'in kendisine "Jafar cesur ve sadık bir askerdir, Allah ona kesilen kolları yerine bir çift kanat verdi" dediğini bildirdi.





Masjid al-Nabawi, Medine.

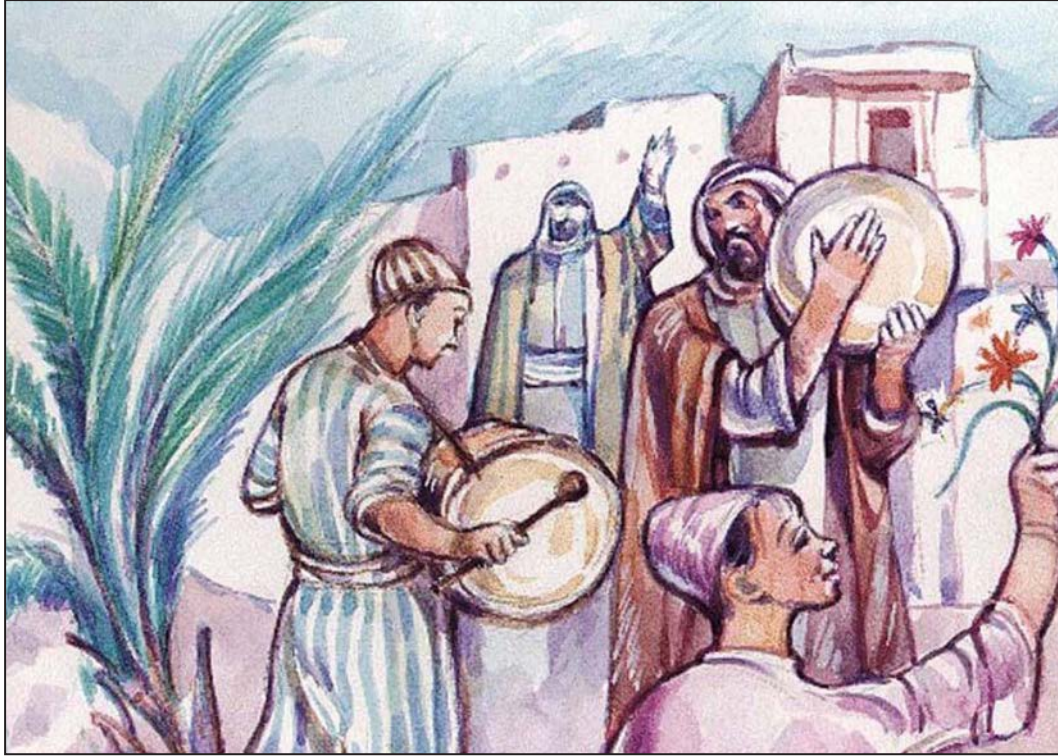
Muhammad'ın Evlilikleri

Muhammad'ın İlk ve İkinci Evliliği

13 defa evlenen ve nesli ilk evliliğinden olan en küçük kızı Fatima ile devam eden Muhammad'ın eşleri ve evlilikleri sırasıyla şöyledir:

1. Khadija bint Khuwaylid

Khuwaylid ibn Asad ve Fatima bint Zaidah'ın kızı olan Khadija bint Khuwaylid 555 yılında doğdu. Soyu baba tarafından Kusay ve anne tarafından Luayy sülalesiyle birleşen Khadija'nın Muhammad ile evliliği ölüm tarihi olan Nisan/Mayıs 620 tarihine kadar sürdü. İlk kez evlendiği al-Nabashe ibn Zouara al-Tami-mi'den Hala ve Hind adında iki erkek çocuğu olan Khadija, kocasının ölümü üzerine Atiq ibn Abed al-Makhzoumi ile ikinci evliliğini yaptı. Bu evliliğinden de Hind adında bir kızı oldu ve ikinci defa dul kaldıktan sonra 595 yılında, kervanlarını yöneten Muhammad ibn Abd Allah ile evlendi. Khadija'nın amcazadesi Waraqa ibn Nawfal tarafından kıyılan nikah sonrası 25 yıl evli kalan çiftin sırasıyla Qasim, Zaynab, Ruqayyah, Umm Kulthum, Fatima ve Abd Allah adında altı çocuğu oldu. Qasim ve Abd Allah küçük yaşlarda vefat ettiler. Önce Ruqayyah ve 624 yılında Badr Savaşı sırasında ölümünden sonra kız kardeşi Umm Kulthum, Uthman ibn Affan ile evlendiler. Mekke'de teyzesinin oğlu Abu al-As ibn al-Rabi ile evlenen Zaynab'ın çocuk yaşta ölen Ali adında bir oğlu ve Umama adında bir kızı oldu. Zaynab, Badr'de Müslümanlara karşı savaşan ve esir düşen kocası Abu al-As'ın Muhammad tarafından serbest bırakılıp Mekke'ye dönmesinin ardından Medine'ye gitti. Abu al-As da 627 yılı Eylül/Ekim ayında Medine'ye göç etti ve İslam'ı kabul ettikten sonra karısıyla evlilik tazeledi.



Annesini 630 yılında kaybeden Umama, Muhammad'den altı ay sonra vefat eden teyzesi Fatima'nın vasiyeti üzerine Ali ibn Abi Talib ile evlendi. Bu evliliğinden Hilal ibn Ali isminde bir çocuğu olan Umama, kocasının öldürülmesi üzerine evlendiği al-Mughira ibn Nawfal'dan da Yahya isminde bir çocuk sahibi oldu.

2- Sawda bint Zama

Zama ibn Qays ile al-Shamus bint Qays'ın kızı olan Sawda bint Zama'nın 585 yılında doğduğu tahmin edilmektedir. İlk kocası al-Sakran ibn Amr al-Ansari ile birlikte Müslüman olup Abyssinia'ya göç eden ve Mekke'ye döndükten sonra kocasının ölümü üzerine beş çocuğuyla dul kalan Sawda, Khadija'nın son günlerinde veya ölümünden hemen sonra Muhammad ile evlendi. İri yarı ve eğlenceli bir kadın olan Sawda'nın evi yönetebilecek güçte olması sebebiyle Muhammad tarafından tercih edildiği söylenir.

Muhammad'ın 619 yılında henüz altı yaşındayken nikahladığı Abu Bakr'ın kızı Aisha babasının evinde beklerken Sawda bint Zama Zaynab, Rukiyye, Umm Kulthum ve Fatima için iyi bir anne oldu. Daha sonra eve birçok genç kadın gelince, Muhammad tarafından yapılan "Mutlu değilsen ayrılabilirsin." teklifini kabul etmeyen Sawda kocasının ölümünden sonra da evlenmedi ve son yıllarını I. Emevi halifesi Muawiya ibn Abi Sufyan tarafından verilen büyük bir evde yaşayıp 674 yılı Ekim ayında vefat etti.

Muhammad'ın Üçüncü Evliliği

3. Aisha bint Abu Bakr

Quraysh kabilesinden Abu Bakr ve Umm Ruman'ın kızı olan Aisha bint Abu Bakr 613 yılında doğdu ve altı yaşında o zamanın gelenekleri çerçevesinde Muhammad ile evlendi. Üç veya dört yıl daha ailesinin yanında kalan Aisha, dokuz veya on yaşında kocasının evine taşındı.

Dul kaldıktan sonra Muhammad'ın mesajları ile birlikte 2210 hadis aktaran ve "Müminlerin annesi" olarak kabul gören Aisha, İslam dünyasında önemli bir rol üstlendi. Babası Abu Bakr ve Umar'ın halifeliği zamanında danıştıkları kişilerden biri olup politik etkinliğini sürdürdü ve Kuran'ı daha iyi anlamak için çaba gösterdi. Halife Uthman'ın ölümünün ardından Ali ibn Abi Talib'e karşı bir deve üzerinde katıldığı Camel Savaşı'nı kaybettikten sonra inzivaya çekildiği Medine'de 16 Haziran 678 tarihinde vefat etti ve Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Ayşe ile evlenişi, Tabari 7:6

Tanrı'nın Elçisi bu yıl Aisha ile Hicret'ten yedi ay sonra nikah kıydı. Bu, bazı rivayetlere göre Medine'ye varışından sekiz ay sonra Dhu al-Qadah ayında (Mayıs-Haziran 623), bazı rivayetlere göre de Shawwal'de (Nisan-Mayıs 623). Khadijah'nin vefatından sonra, hicretten üç yıl önce Mekke'de onunla evlenmişti. O sırada altı ya da diğer hesaplara göre yedi yaşındaydı.

Abd al-Hamid ibn Bayan al-Sukkari ← Muhammad ibn Yazid ← Ismail (İbn Abi Khalid) ← Abd al-Rahman ibn Abi al-Dahhak ← Kureyşli bir adam ← Abd al-Rahman ibn Muhammad:

Abd Allah ibn Safvan, başka biriyle birlikte Aisha'ya geldi ve Aisha bu diğerine dedi ki: "Hafsa'nın ne dediğini duydunuz mu?" O da "Evet, ey müminlerin annesi" diye cevap verdi. Abd Allah ibn Safvan ona "Bu nedir?" diye sordu. Aisha "Bende Allah'ın Maryam bint İmran'a (Meryem) ihsan ettiği dışında hiçbir kadında olmayan dokuz özellik vardır. Allah'a yemin ederim ki, bunu hiçbir ashabımdan üstün görmek için söylemiyorum."

dedi. Bunlar nedir? diye sordular. Aisha "Melek O'na benim suretimi indird ve ben yedi yaşımıdayken Allah'ın Elçisi benimle evlendi; dokuz yaşımıdayken onun evine gittiğimde bir bakireydimi, başka hiçbir erkek beni onunla paylaşmadı. O ve ben tek bir battaniyenin altındayken ilham gelirdi ona. İşte bu yüzden Ben onun için en sevgili insanlardan biriydim; ümmet neredeyse helak olurken benim hakkımda bir Kuran ayeti nazil oldu; Diğer karılarından hiçbiri onu görmediler fakat ben Gabriel'i (Cebrail) gördüm. Yanında melek ve benden başka kimse yokken Allah'ın evine götürüldü (öldü).

Abu Jafar al-Tabari'ye göre:

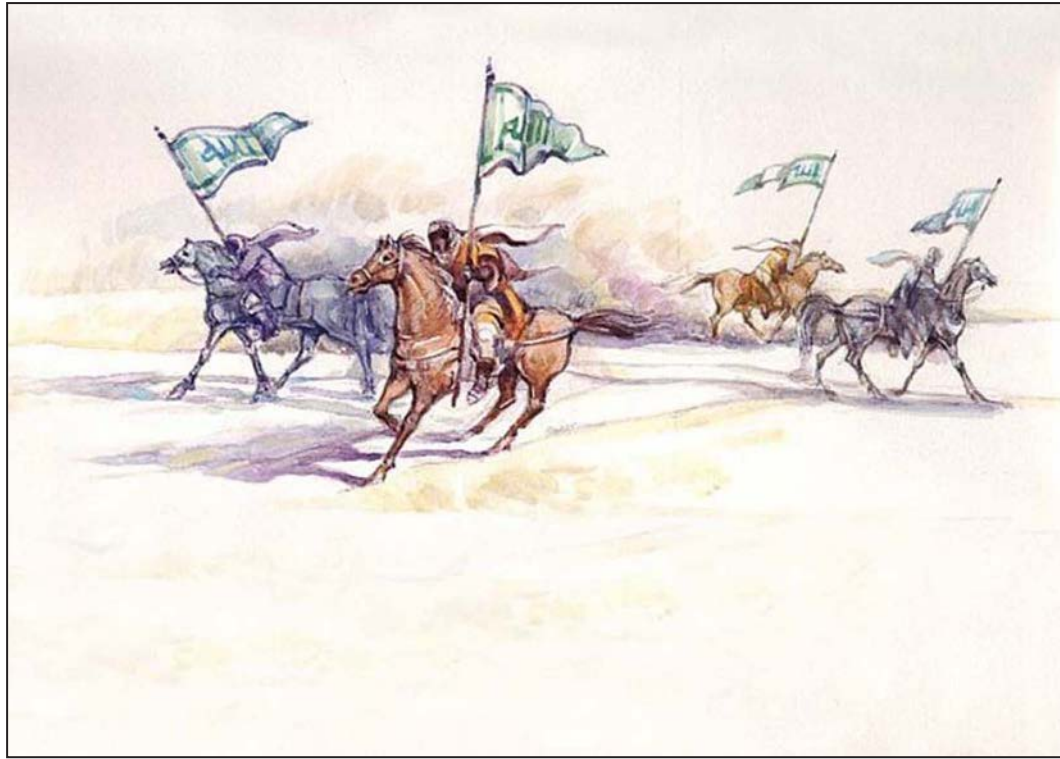
Tanrı'nın Habercisi Shawwal'de söylendiği gibi onunla evlendi ve daha sonra yine bir Shawwal ayında onu evine aldı.

Ibn Bashshar ← Yahya ibn Said ← Sufyan ← Ismail ibn Umayyah ← Abd Allah ibn Urwah ← babası (Urwah) ← Aisha:

Tanrı'nın Elçisi benimle Shawwal ayında evlendi, benimle nikahını da Shawwal'de yaptı. Bu yüzden evliliklerin Shawwal ayında tamamlanmasını severdim.

İbn Waki ← babası ← Süfyan ← Ismail ibn Umayyah ← Abd Allah ibn Urwah ← Urwah ← Aisha:

Tanrı'nın Habercisi benimle Shawwal ayında evlendi, benimle nikahını da Shawwal ayında yaptı. Tanrı'nın Habercisi hanımlarından hiç birine benden daha çok itibar etmedi.



Abu Jafar al-Tabari'ye göre:

Tanrı'nın Habercisi'nin onunla nikahını Shawwal ayında bir çarşamba günü (babası) Abu Bakr'ın al-Sunh'daki evinde tamamladığı söylenir!

Aisha ile Yaptığı Evlilik Sebebiyle Muhammad'e Yöneltilen Eleştiriler:

20. Yüzyıldan itibaren Muhammad ile ilgili tartışmaların odak noktası altı yaşındaki Aisha ile nişanlanması ve dokuz yaşında (Tabari'ye göre on yaşında) evliliğin gerçekleşmiş olmasıdır. Aisha'nın evlilik yaşı hakkındaki bilgiler sadece Hristiyan yazarlar tarafından değil en ünlü İslam bilginleri ile hadis, tefsir, kelam ve fıkıh hususunda İslam tarihinin en önde gelen filozofları tarafından da onanmıştır:

Abu Dawud al-Sijistani (817-889), İslam ve hadis bilgini. Sunan Abu Dawud

Asma Barlas (1950 Pakistan) Director of the Ethnicity department at Ithaca College. Believing Women in Islam, 2002

Muhammad ibn Jarir al-Tabari (838-923), Ünlü İslam bilgini ve yazarı. The History of al-Tabari

Muhammad al-Bukhari (816-878), İslam ve hadis bilgini. Sahih al-Bukhari

Muslim ibn al-Hajjaj (818-874), İslam ve hadis bilgini. Sahih al-Muslim

Aisha'nın genç yaşta evlenmiş olması Amerikalı ve İngiliz yazarları tarafından şöyle değerlendiriliyor:

Karen Armstrong (1944 England) Tarih ve karşılaştırmalı din yazarı - Aisha'nın Muhammad ile evlenmesinde uygunsuzluk yoktu. Bir ittifak oluşturmak için yapılan sözleşmeli evlilikler Avrupa'da modern zamanlarda devam etti. Muhammad: A Biography of the Prophet, 1991

Dr. Colin Turner (1955 England) Durham Üniversitesi İslam'ı araştırmalar profesörü - Yaşlı bir adamın genç bir kız ile evlenmesi Bedeviler arasında geleneksel hale gelmişti ve Muhammad'ın yaşadığı dönem için bir yanlış olarak kabul edilmezdi.

Denise Spellberg (1958 USA) İslam bilgini - Erken evlenmiş olması gelini güçlendirmiştir. The Legacy of Aisha Bint Abu Bakr, 1994

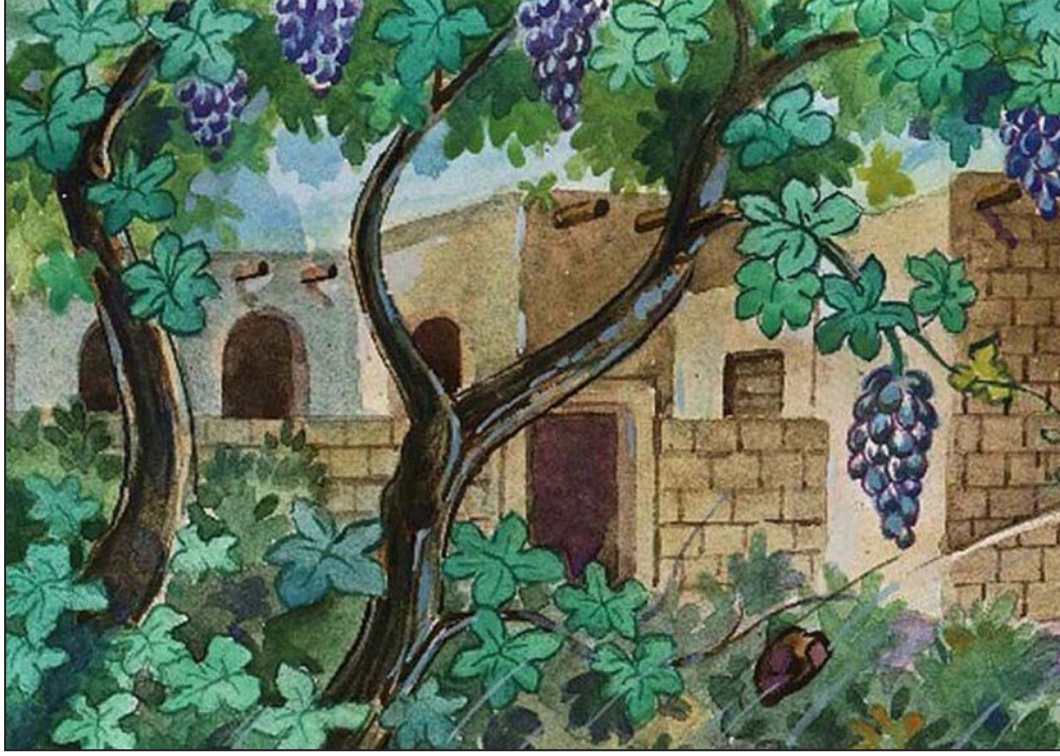
Bu olumlu eleştirilere karşın Baptist papaz Jerry Vines, Hollanda Partisi Özgürlük lideri Geert Wilders ve özellikle Musevi asıllı Amerikalı Alan Cooperman (Director of Religion Research) Muhammad'ı bu evlilikten ötürü ağır şekilde eleştirdiler. Hindistanlı yazar Rangila Rasul (Pandit M. A. Chamupati) de Aisha'nın evlendiği tarihte Muhammad'ın torunu ile aynı yaşta olduğunu söyleyip bu eleştirilere katıldı.

Muhammad'ın 9 Yaşındaki Aisha ile Evlenmesi Üzerine Eleştiriler ve Yorumlar:

Batı dünyası için, İslam hakkındaki en rahatsız edici gerçeklerden biri kurucusunun dokuz yaşında bir kız ile evlenmiş olmasıdır. Muhammad'ı, Allah'ın kulu olan ideal bir insan ve peygamber olarak görmek isteyen Müslümanlar için bu son derece üzüntü verici bir durumdur. "Torunu yaşında bir kız çocuğu ile evlendi." diye eleştirilmesine yol açan bu davranışı Kuran'da belirtilen "örnek alınacak bir insan olmak" kavramı ile ters düşmektedir ve başkalarıyla inançlarını paylaşmak isteyen Müslümanlar için sorun oluşturur.

Ahzap Suresi 21. Ayet - Andolsun ki, Allah'ı çok ananlar ve ahiret gününde Allah'a kavuşmak isteyenler için, Allah'ın Elçisi güzel bir örnektir.

Peygamberlerinin bu evliliğinden utanç duyan bir kısım Müslümanlar bilinen kaynaklara aykırı olarak Aisha'nın doğum yılını geriye alıp tarihi yeniden yazmaya çalışıyorlar. Bazıları bu evliliğin bugün uygun olmasa da o günün Arabistan'ı için kabul edilir olduğunu söylüyorlar. Diğerleri de peygamberlerinin bu evliliği yapması için ahlaki gerekçeler sunmaya çalışıp böylece başka bir yol ile elde edemeyeceği politik bir güç kazandığını ileri sürüyorlar. Bu durumda yapılabilecek en doğru davranış bu evlilik ile ilgili tarihi bilgileri incelemektir.



Müslümanların Öncelikli Savunması: “Aisha Muhammad ile evlendiğinde 9 yaşından büyüktü”

Batılı eleştirmenler karşısında Müslümanların en önemli savunması, çeşitli hesaplardan hareketle Aisha'nın Muhammad ile evlendiği sırada dokuz yaşından büyük olduğunu ileri sürmek oldu. Bu savunmayı kayda geçiren Hindistanlı **Maulana Muhammad Ali** (1875-1951) “Muhammad the Prophet” kitabında şöyle yazıyor:

Kutsal Peygamber'in kızı Fatima, Aisha'den yaklaşık beş yaş büyük olduğunu söylüyor. Fatima Kabe'nin yeniden inşa edildiği 605 yılında doğduğuna göre Aisha de Muhammad'ın İslam'a çağrı yapmaya başladığı 610 yılında veya bir yıl önce doğmuş olmalı. Bu hesaba göre Aisha Peygamber ile evlendiği tarihte 10 yaşının altında olamaz. Nişanlandıktan sonra dört yıl bekledi ve evlilik Peygamber'in evine gitmesinden bir yıl sonra gerçekleşti. Bu durumda evlilik yaşı en az 15 olmalıdır. Altı yaşında nişanlanıp üç sene sonra evlenmiş olması söz konusu olamaz, bu hesap tarihi bir yanlıştır.

Muhammad-Aisha Evliliğini Eleştirenlerin Bu ve Diğer Savunmalara Karşı Cevapları:

Aisha Muhammad ile evlendiği tarihte küçük bir çocuktur. Bu husustaki deliller gözardı edilemeyecek kadar güçlüdür. Maulana Muhammad Ali'nin Aisha'nın yaşı hakkındaki iddiaları hiçbir İslam'i kaynağa

dayanmıyor. Maulana'nın özenle düzenlediği savunmanın problemi referenslarının eksikliği dışında Aisha'nın yaşı ve evlilik tarihi hakkında var olan birçok kaynağı görmezden gelmesidir. Bu kaynakların birçoğu Aisha'nın kendi ifadelerini yansıtmaktadır. Nitekim genç Aisha'nın Muhammad ile evliliği üzerine var olan deliller İslam ile ilgili diğer gerçekler kadar güçlüdür. Elimizde Aisha'nın altı veya yedi yaşında Muhammad ile evlilik kontratı yaptığı ve dokuz yaşında evlendiği hususunda İslam'ın en önemli ve güvenilir tarihi kaynaklarından birçok delil var:

Sahih al-Bukhari 2967 - *Jabir ibn Abd Allah'tan rivayetle - Allah'ın Elçisi'nden izin aldığım bir gün bana "Bir bakire veya başhemşire ile evlimisin?" diye sordu. Ben de "Bir başhemşire ile evliyim." cevabını verdim. Peygamber "Niçin seninle oyun oynayacak bir bakire ile evlenmedin, böylece sen de onunla oynardın?" diye devam etti. Ben de "Babam şehit oldu ve evde genç kızkardeşlerim var, şayet onlar gibi genç bir kız ile evlenirsem kim kimi terbiye edecek ve servis yapmayı öğretecek?" dedim.*

Sahih al-Bukhari 3894 - *Aisha'den rivayetle - Altı yaşında bir kızken Peygamber ile evlilik sözleşmem yazıldı. Sonra biz Medine'ye al-Harith ibn al-Khazraj'in evine geldik. Bu sırada hastalandığım için dökülen saçlarım daha sonra yerine geldi. Bir gün arkadaşlarım ile salıncakta oynarken annem Umm Ruman beni çağırdı ve eliyle yakalayıp kapının önünde durmamı istedi. Nefesim kesilmişti fakat sonra normale döndüm ve biraz su ile yüzümü ovuştururken annem beni içeri aldı. Evde Ansari kadınları vardı, beni görünce "Allah seni korusun, dileklerin yerine gelsin ve şansın açık olsun!" dediler ve annemden beni teslim alıp evlilik için hazırladılar. Hiç beklenmeyen Allah'ın Elçisi öğleden sonra geldi ve bizi el-ele tutuşturan annem tarafından kendisine teslim edildim. O zaman dokuz yaşında bir kızdım.*

Sunan Abu Dawud 2116 - *Aisha, Allah'ın Elçisi ile 7 yaşında (Abu Dawud'a göre 6 yaşında) nikah yaptığını ve 9 yaşında evlendiğini söyledi.*

Sahih Muslim 3311 - *Aisha yedi yaşındayken nikah yaptığı Allah'ın Elçisi'nin evine 9 yaşında oynadığı bebeğiyle birlikte taşındığını ve 18 yaşına geldiğinde dul kaldığını söyledi.*

Sahih al-Bukhari 3895 - *Aisha'den rivayetle - Peygamber beni iki defa rüyasında gördüğünü söyledi. Önce üzerinde ipek parçası olan bir resim görmüş ve biri kendisine resimdeki kişinin karısı olacağını söylemiş. Resmin üzerindeki ipek parçasını kaldırıncaya benimle karşılaşmış ve Allah istiyorsa bu evlilik başarılı olacaktır diye düşünmüş.*

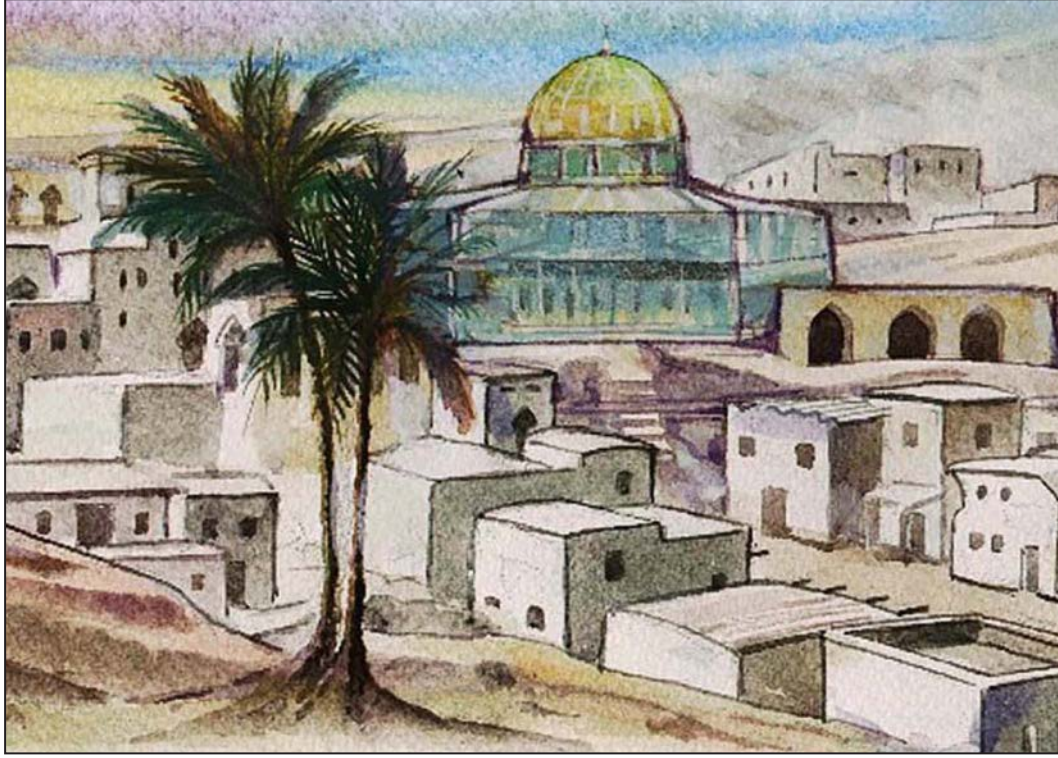
Sahih al-Bukhari 3896 - *Abu Muhammad Abd al-Malik ibn Hisham'ın babasından rivayetle - Hicret'ten üç yıl önce Khadija öldü. Bir süre sonra evlilik sözleşmesi yapan altı yaşındaki Aisha ve Muhammad, dört yıl sonra evlendiler.*

Sahih al-Bukhari 2581 - *Urwah ibn Zubayr'dan rivayetle - Aisha'nın anlatımına göre, Allah'ın Elçisi eşlerini iki gruba ayırılmıştı. Bir grubu Aisha, Hafsa, Safiyya ve Sawda oluşturuyordu ve kalanlar Umm Salama ile birlikte diğer gruptaydılar. Müslümanlar bir hediye vermek istedikleri Allah'ın Elçisi'nin en sevdiği eşi olan Aisha'nın evine gitmesini bekler ve hediyelerini o zaman gönderirlerdi. Umm Salama bu konuyu diğerleri ile görüştüğünden sonra Allah'ın Elçisi'nden müminlere "Seçim yapmadan ben hangi evdeysem hediyenizi oraya gönderin." demesini istedi. Ancak Peygamber bir karşılık vermedi. Kendisine soran kadınlar "Allah'ın Elçisi'ne söyledim ancak cevap vermedi" diyen Umm Salama'den tekrar konuşmasını istediler ve Peygamber yine karşılık vermedi. Bunun üzerine üçüncü kez aynı isteği yinelemesi istenen Umm Salama, sırası gelince konuştuğu Peygamber'den "Beni Aisha ile ilişkim hususunda incitme, çünkü Allah'ın gönderdiği vahiyler bana Aisha'nın yatağı dışındaki yataklarda gelmiyor." yanıtını aldı.*

Sahih al-Bukhari 5081 - *Urwah ibn Zubayr'dan rivayetle - Peygamber'in Aisha ile evlenmek istediğini bildirmesi üzerine Abu Bakr "Ama ben senin kardeşin değil miyim?" dedi. Peygamber de "Sen Allah'ın dininde ve Kitabında benim kardeşimsin, fakat Aisha'nin benimle evlenmesi helaldir." karşılığını verdi.*

Sahih al-Bukhari 5158 - *Urwah ibn Zubayr'dan rivayetle - Peygamber altı yaşında evlilik sözleşmesi yaptığı Aisha ile dokuz yaşına geldiğinde evlendi.*

Sahih al-Bukhari 6130 - *Aisha'den rivayetle - Ben Peygamber'in huzurunda bebeklerle oynamak için kullanıldım; kız arkadaşlarım da benimle oynamak için kullanıldılar. Allah'ın Elçisi eve geldiği zaman saklanan arkadaşlarımı çağırır ve benimle oynamaya devam etmelerini isterdi. Bebek ve benzeri nesnelere oynamak yasaktı, ancak ben küçük bir kız çocuğu olduğum için bana izin verilirdi.*



Muhammad'ın Dördüncü, Beşinci ve Altıncı Evlilikleri

4. Hafsa bint Umar

Umar ibn Khattab ve Zaynab bint Mazoon'un kızı Hafsa bint Umar 605 yılında Kabe'nin yenilenmesi sırasında doğdu ve 622 yılında Khunais ibn Hudhaifa ile evlendi. 624 yılında Badr Savaşı'na katılan kocasının ağustos ayında ölmesi üzerine babası tarafından Abu Bakr ve Uthman ibn Affan ile evlendirilmek istendi. Ancak her ikisinin de kabul etmemesi üzerine durumu anlatmak için gittiği Muhammad'ın kızıyla evlenmek istemesi Umar'ı fazlasıyla memnun etti. Böylece Muhammad ile evlenen Hafsa 632 yılında ikinci kez dul kaldıktan sonra Kuran'ın kayda geçirilmesi ile ilgilendi. Abu Bakr'in talimatı üzerine Zayd ibn Thabit tarafından hazırlanan ve Hafsa'nın evinde saklanan kopya Kuran'ı standart bir hale getirmek isteyen Uthman ibn Affan tarafından kullanıldı.

Muhammad'den 60 hadis nakleden Hafsa 665 yılının Ekim veya Kasım ayında öldü ve Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

5. Zaynab bint Khuzayma

595 yılında doğan Zaynab bint Khuzayma önce Tufail ibn al-Harith ile evlenip kısa süre sonra dul kaldı. İkinci evliliğini yaptığı kocasının kardeşi Ubayda ibn al-Harith'in de 624 yılında Badr Savaşı'nda şehit olması üzerine Muhammad ile evlendi. Güzelliği yanında halka yardım etmesinden ötürü "Fakirlerin anası" lakabı ile anılan Zaynab bint Khuzayma'nın 22 ay sonra 626 yılında ölmesi üzerine Muhammad'in de taşıdığı cenazesi Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

6. Umm Salama Hind bint Abi Umayya

Quraysh'in zengin tabakasından Banu Makhzum klanına mensup Abu Umayya ibn Mugire ibn Abd Allah ve Atikah bint Amir ibn Rabia'nın kızı olan Umm Salama Hind bint Abu Umayya 596 yılında doğdu ve birinci evliliğini İslam'ı ilk kabul edenlerden Abu Salama ibn Abd al-Asad ile yaptı. Müslüman olmalarından ötürü baskı gördükleri için Abyssinia'ya göç eden Umm Salama ve kocası bir süre kalıp Mekke'ye geri döndüler ve daha sonra Medine'ye Hicret eden Muhammad'e katıldılar. Uhud Savaşı'nda yaralanan Abu Salama'nın 625 yılında ölmesi üzerine dört çocuğu ile dul kalan Umm Salama, Abu Bakr ve Umar ibn Khattab'in evlilik tekliflerini reddetti. Muhammad'in evlilik teklifine de "Ben hem yaşlı, hem de kıskanç bir kadını, aynı zamanda çoluk çocuk sahibiyim ve şahit olarak velilerimden yanımda hiç kimse yoktur." cevabını verdi. Buna rağmen, ikna olmayan Muhammad'in evine giderek evlilik teklifini yinelemesi üzerine ölen kocası Abu Salama'nın "Allah'im! Umm Salama'ye benden sonra daha hayırlı, onu hor görmeyecek, incitmeyecek bir koca nasip et!" sözünü hatırladı ve evlenmeyi kabul etti.

625 yılında evlendiği Muhammad'den 378 hadis nakleden Umm Salama 683 yılında vefat etti ve cenaze namazı Abu Huraira tarafından kıldırıldıktan sonra Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Muhammad'in Yedinci Evliliği

7. Zaynab bint Jahsh

590 yılında doğan Zaynab bint Jahsh'in annesi Umama bint Abd al-Muttalib Quraysh kabilesi Banu Hashim klanının bir üyesi ve Muhammad'in babasının kardeşi; babası Jahsh ibn Riyab da Banu Umayya klanının koruması altında Mekke'ye yerleşmiş olan Banu Asad ibn Khuzaymah kabilesi mensubuydu. İlk kocasının 622 yılında ölmesi üzerine Muhammad ile Hicret eden kardeşi Abd Allah ibn Jahsh'in peşinden Medine'ye gelen ve Müslüman olan Zaynab 625 yılında Muhammad'in evlatlığı Zayd ibn Harithah ile ikinci evliliğini yaptı. Kalb kabilesi mensubu olan Zayd, küçük yaşta esir tüccarları tarafından kaçırıldıktan sonra Khadija bint Khuwaylid'in yeğeni tarafından satın alınmış ve düğün hediyesi olarak verildiği Muhammad tarafından azat edilerek evlat edinilmişti. Zaynab bint Jahsh'a Zayd ile evlenmesi için teklif götüren kişi de Muhammad'di. Ancak "Ben Quraysh'in bir duluyum." diyen Zaynab ve kardeşi Abd Allah, Zayd'in statüsünü uygun bulmadıkları için bu teklifi kabul etmediler.

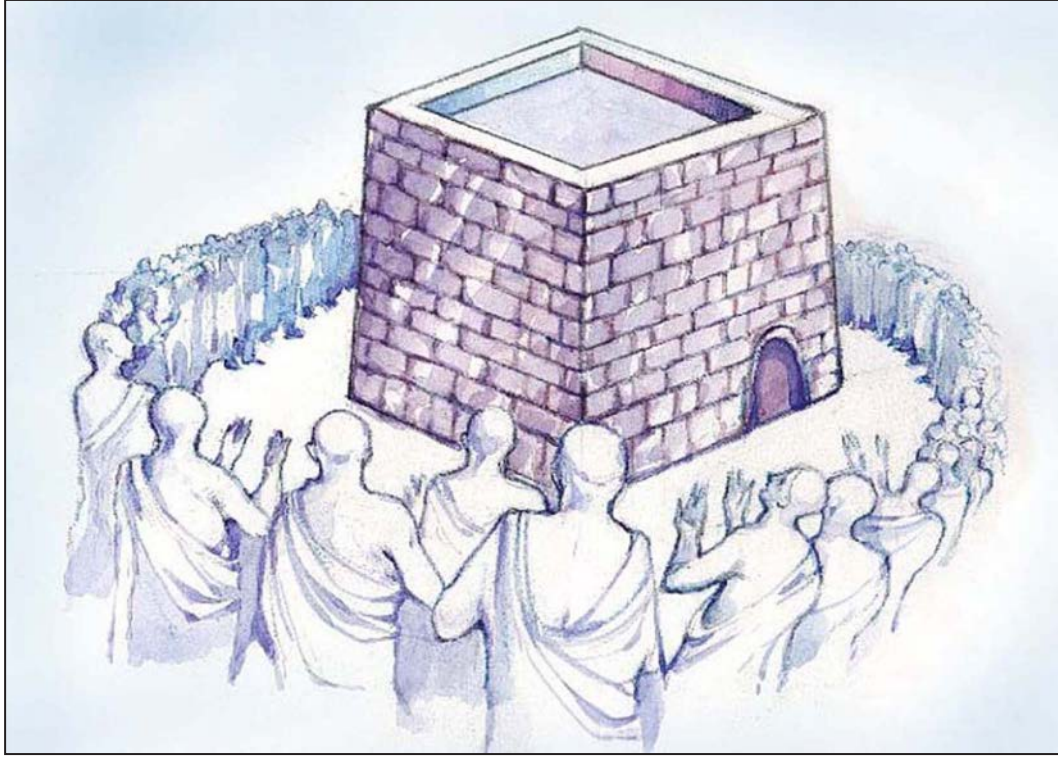
Bunun üzerine Muhammad onlara şu ayetleri okudu:

Ahzap Suresi (33-35) Ayetler - Evlerinizde ağırbaşlılıkla oturun; Cahiliye devrinde olduğu gibi açılıp saçılmayın, namazı dosdoğru kılın, zekat verin, Allah'a ve Elçisi'ne itaat edin. Ey Ahl al-Bayt, Allah sizden

her türlü pisliği gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor. Evlerinizde okunmakta olan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. Hiç şüphe yok Allah lütfkar ve her şeyden haberdardır.

Muhammad'ın bu evlilikte niçin ısrarcı olduğu bilinmiyor. Ünlü İslam alimleri Peygamber'in Allah'ın gözünde, insanların statüsünden ziyade kişiliğinin önemli olduğunu göstermek, ayrıca evlat edinilen kişinin meşruiyetini ve eşit muamele görme hakkını tesis etmek istediğini ileri sürdüler.

Böylece Muhammad'ın istediği oldu ve Zaynab ile Zayd ibn Muhammad evlendiler. Ancak statü farkı ve geçimsizlik sebebiyle Zayd'den boşanan Zaynab kısa bir süre bekledikten sonra 27 Mart 627 tarihinde Muhammad ile evlendi. Bunun üzerine "İbn Muhammad" künyesini taşımaktan vazgeçen Zayd de babasının "İbn Harithah" künyesini geri aldı.



Muhammad'ın Zaynab bint Jahsh ile Evliliği, Tabari 8:1

Tanrı'nın Elçisi bu yıl (27 Mart 627 tarihinde) Zaynab bint Jahsh ile evlendi.

Muhammed ibn Umar (al-Wagidi) ← Abdullah ibn Amir al-Aslami ← Muhammad ibn Yahya ibn Habban:

Tanrı'nın Elçisi Zayd ibn Harise'nin evine geldi (Zayd, Zayd ibn Muhammad diye anılırdı). Belki de Allah'ın Elçisi onun evde olduğunu bilmiyordu ve "Zayd nerede?" diye sormak için evine geldi. Zayd'in karısı Zaynab bint Jahsh onu karşılamak için ayağa kalktı. Üzerinde şeffaf bir giysiden başka bir şey olmadığı için Allah'ın Elçisi yüzünü çevirdi.

Zaynab "O burada değil ya Allah'ın Elçisi, içeri gel babam ve annem gibi benim için değerlisin!" dedi. Allah'ın Elçisi içeri girmek istemedi. Zaynab, Allah'ın Elçisi'ni cezbetmişti, öyle ki, anlaşılması güç bir şeyler

mırıldanarak arkasını döndü ve açıkça "Yüce Allah'a hamdolsun! Kalpleri döndüren Allah'a hamdolsun!" dedi. Zayd eve gelince karısı ona Allah'ın Elçisi'nin geldiğini söyledi. Zayd da "Niye içeri almadın?" diye sordu. Zaynab "Ben sordum ama reddetti." deyince Zayd "bir şey dediğini duydun mu?" diye sordu. Zaynab "Kalpleri döndüren Allah'a hamdolsun!" dedi diye cevap verdi. Bunun üzerine Zayd oradan ayrıldı ve Tanrı'nın Elçisi'nin yanına vararak "Ey Tanrı'nın Elçisi, evime geldiğini duydum. Babam kadar değerli olan sen, niçin içeri girmedin? Belki Zaynab senin hayranlığını uyandırmıştır, ben de ondan ayrılacağım." dedi. Allah'ın Elçisi "Eşini kendine sakla" buyurdu. O günden sonra Zayd, Tanrı'nın Elçisi ile görüşemedi ve böylece Zaynab da serbest kaldı.

Tanrı'nın Elçisi, karısı Aisha ile konuşurken kendinden geçer gibi oldu, sonra gülümsedi ve "Kim Allah'ın onu benimle evlendirdiğini söyleyerek Zaynab'e gidip müjdeyi verecek?" diye sordu ve gelen ayeti okudu:

Ahzap Suresi 36. Ayet - Allah ve elçisi bir işte hüküm verdiklerinde, inanmış bir erkekle inanmış bir kadının işlerini kendi isteklerine göre belirleme hakları yoktur. Allah'a ve Elçisi'ne isyan eden apaçık bir sapıklığa düşmüştür.

Aisha:

Güzelliğini duyduğumuz için çok tedirgin oldum ve daha önemlisi Tanrı'nın onu evlendirmek için ayet göndermiş olması!

Aisha ve Muhammad'ın cariyesi olan Salma:

Bunu Zaynab'e haber vermek için gittiğimde bana takındığı halhallardan birini verdi.

Yunus ibn Abd al-Ala ← İbn Wahb ← Ibn Zayd:

Tanrı'nın Elçisi, Zayd ibn Harise'yi, teyzesinin kızı Zeyneb binti Jahsh ile evlendirmişti. Tanrı'nın Elçisi bir gün Zayd'i aramaya çıktı. Evinin kapısının üzerinde saçtan bir örtü vardı, ama rüzgar örtüyü kaldırmış, böylece kapı da açık kalmıştı. Zaynab odasında soyunmuş haldeydi ve Peygamber'in kalbinde ona karşı bir hayranlık oluştu. Bu olaydan sonra, başka birisi Zaynab için çekici değildi. Zayd, Peygamber'e geldi ve "Allah aşkına ben eşimden ayrılmak istiyorum" dedi. Muhammed "Neyin var? Ondan bir şey seni rahatsız mı etti?" diye sordu. Zayd "Hayır, Vallahi, onun yaptığı hiçbir şey beni üzmedi ey Allah'ın Elçisi, hayırdan başka bir şey görmedim" Muhammad ona şu karşılığı verdi "Allah'ın sözü sen Allah'ın sana nimet verdiği kadını kendine sakla ve Allah'tan kork! anlamını taşıyor olmalı. Sen de Tanrı'nın ortaya çıkaracağı şeyi zihninde sakladın ve şimdi ayrılırsan ben onunla evleneceğim."

Bu görüşmeyi "Muhammad, Zaynab'a kocası Zayd ile haber gönderdi ve evlenmek isteğini bildirdi." şeklinde değerlendirenler de var. Bu tür iddiaları dikkate almamız için Islamic Sources yazarlarına ait bir kaynak gösterilmesi gerekir tabii ki!

Bir çok tartışmaya yol açan bu evlilik geçmişin ve günümüzün İslam tarihçileri tarafından şöyle açıklandı:

Muhammad ibn Jarir al-Tabari (839-923) İranlı tarihçi - Ortaya çıkan geçimsizlik sonucu Zaynab yatak odasının kapısını Zayd'e kapattı ve iki yıldan az bir süre içinde boşandılar.

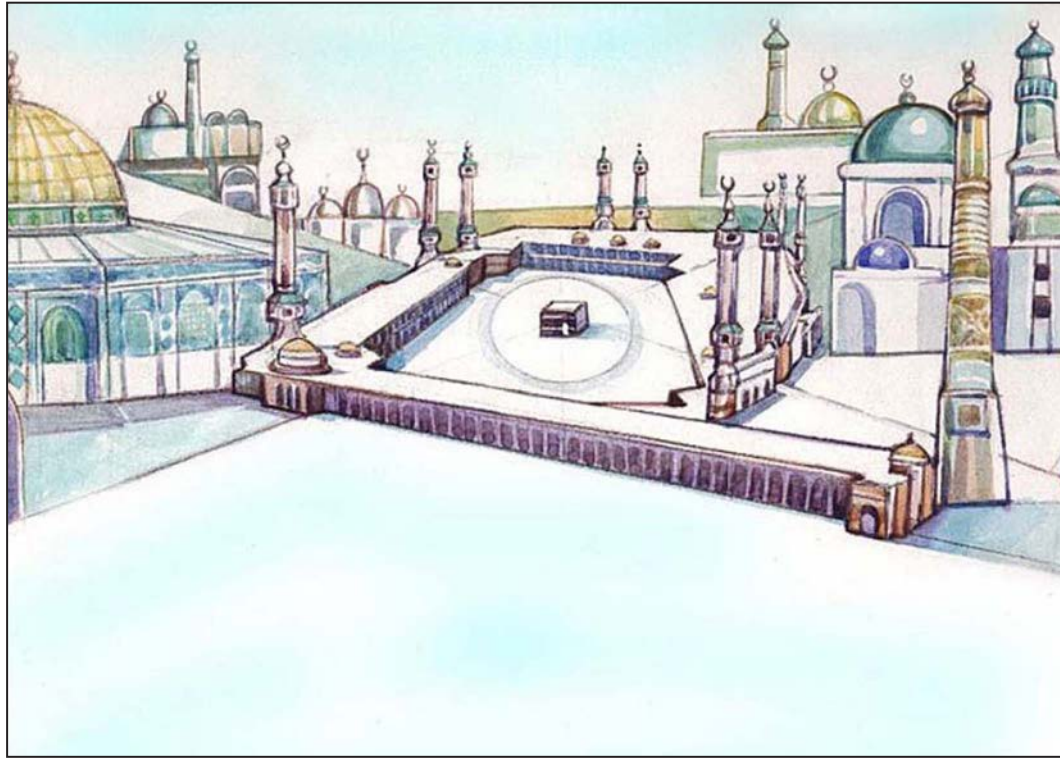
Abu al-Qasim Mahmud ibn Umar al-Zamakhshari (1074-1143) Fars asıllı tefsir, kelim ve fıkıh üstadı filozof - Zaynab ile Zayd durumlarını merak eden Muhammad'ın evlerine yaptığı bir ziyaret sonrası boşandılar. Zayd'in uzakta olduğu bir gün evine gelen Muhammad, Zaynab ile konuştu ve evliliğini sürdürmesini istedi. Sevinen Zaynab'ın olayı aktardığı Zayd de babalığı Muhammad ile buluşmaya gitti. Zayd'e "Karın ile ilişkini devam ettir." diyen Muhammad gerçekten bunu istiyordu. Ancak, içinde farklı arzular vardı ve Zaynab'e aşık olmuştu. Zayd ile boşanmasından kısa süre sonra evine gelen Muhammad'ı, hazırlanamadığı için peçesiz bir şekilde karşılayan Zaynab "Herhangi bir şahit veya bizden bir veli olmadan soruyorum, bu halimi beğendin mi?" diye sordu. Muhammad de "Allah şahit ve Cebrail mütevellidir!" karşılığını verdi. Bu talebin bir sonucu olarak Zaynab diğer eşlerine oranla daha yüksek bir konumda olmak üzere Muhammad ile evlendi.

Sigismund Wilhelm Koelle (1820-1932) Alman dil bilgini - Muhammad Zaynab ile evlendi ancak İslam öncesi görenekler çerçevesinde bir kişinin oğlunun eski karısı ile evlenmesi onaylanmadı. (Mohammed and Mohammedanism)

Edward Sell (1839-1932) İngiliz Rahip - Arap toplumu bu evliliği derin bir yanlış olarak nitelendirdi. (The Historical Development of the Quran)

David Samuel Margoliouth (1858-1940) İngiliz orientalist - Evlilik ile gerçek bir oğul arasında fark yoktur ve boşanmış olsa bile baba oğlunun eski karısı ile evlenemez, bu ensest bir ilişkidir. (Mohammed and the Rise of Islam)

William Montgomery Watt (1909-2006) İskoçyalı tarihçi - Gizemli ve iddialı bir kadın olan Zaynab, Zayd'in kendisi için uygun bir koca olmadığını farkındaydı. Belki de yüksek saygınlığı olan Muhammad ile evlenmek istiyordu veya bir başkası ile evlenmeyi arzu ediyordu fakat bu kişinin ailesinin İslam Peygamberi tarafından kabul görmeyeceğini düşünüyordu.



Muhammad, Zaynab ile evliliğine karşı oluşan tepkilere şu ayetler ile cevap verdi:

Ahzap Suresi (4-5) Ayetler - Allah, bir adamın göğüs boşluğu içinde iki kalp yerleştirmedeği gibi “sen benim annem gibisin” diyerek boşamak istediğiniz eşlerinizi annelerinizin yerine koymadı, evlatlıklarınızı da öz oğullarınız olarak tanımadı. Bunlar sizin ağızlarınıza geliveren sözlerden ibarettir. Allah ise gerçeği söyler ve doğru yola eriştirir. Evlatlık aldıklarınızı babalarına nispet ederek çağırın. Bu, Allah katında daha doğru ve adildir. Mabalarını bilmiyorsanız, onlar sizin din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Hata ile yaptığınız bir işte size hiçbir günah yoktur; fakat kasten yaptığınız şeylerde size günah vardır. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Ahzap Suresi (37-40) Ayetler - Allah’ın nimetine ve senin iyiliğine erişmiş olan kimseye “Allah’tan kork da eşini yanında tut.” diyordun. Bunu söylerken insanlardan korkuyor ve Allah’ın daha sonra açığa çıkaracağı birşeyi gönlünde gizliyordun. Oysa asıl Allah’tan korkman gerekirdi. Biz, Zayd ilişkisini kestikten sonra, evlatlıklarının boşadığı hanımlar ile evlenmenin müminler için bir günah olmadığı belli olsun diye onu sana nikahladık. Böylece Allah’ın emri yerine gelmiş oldu. Allah’ın kendisine farz kıldığı bir hususu yerine getirmekte peygamberin hiçbir vebali yoktur. Geçmiş peygamberler için de durum böyleydi ve Allah’ın emri mutlaka yerine gelecek bir kaderdir. O peygamberler ki Allah’ın gönderdiği emirleri duyururlar, Allah’tan başka kimseden korkmazlar. Hesap görücü olarak Allah herkese yeter. Muhammed sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat Allah’ın Resulü ve Peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

Saygın Hristiyan tarihçiler ve din adamları yazdıkları kitaplarda bu ayetlerin Allah’ın değil Muhammad’ın arzularını yansıttığı şeklinde eleştiriler yaptılar:

Thomas Patrick Hughes (1838-1911) - Technical and Theological Terms of the Muhammadan Religion
Edward Sell (1839-1932) - The Historical Development of the Quran
William St. Clair Tisdall (1859-1928) - The Original Sources of the Quran / The Religion of the Crescent
William Muir (1819-1905) - The Life of Mahomet

11 hadis nakleden Zaynab bint Jahsh 641 yılında vefat etti ve cenaze namazı Umar ibn Khattab tarafından kaldırıldı.

Ahzap Suresi’ndeki sıralama dikkat çekici. 21. Ayet Muhammad’ın Aisha ile ilgili evliliğinin ardından gelmiş. Daha sonra Zaynab bint Jahsh’ı evlatlığı Zayd ibn Harithah ile evlendirmek isteyen Muhammad, Ahzap Suresi (33-35) Ayetleri masaya koyuyor. Allah 36. Ayet’de Zaynab’ın boşanmasına ve Muhammad ile evlenmesine kendisinin karar verdiğini bildiriyor. Muhammad’ın iddet süresini beklemeden Zaynab’ı nikahına alması üzerine gelen ayetler ise Ahzap Suresi 37. Ayet’den başlıyor. Allah, Ahzap Suresi (4-5) Ayetlerinde, Peygamber’ine arka çıkmak için “Bir çocuğu evlat almış olsanız da babası kabul edilmezsiniz, bu çocuk ismini biliyorsanız öz babasının adıyla anılır; bilmiyorsanız sizin evladınız değil bir arkadaşınız olur.” emrini veriyor. Daha sonra bu hususta eskisini hükümsüz kılan yeni bir ayet gelmediğine göre İslam’da verilmiş hüküm böyle. Allah tarafından gönderildiği söylenen ve günümüzde “kriminal” olarak nitelendiren bazı emirler dışında vicdanları yaralayan bir çok hükümden birisi de bu. Bu iki ayetin, Muhammad’ın Arap yarımadasında geleneksel olarak kabul görmeyen, evlatlığının karısı ile evlenmesine onay vermek için indirildiğini biliyoruz. O halde sıralamada niçin öne alınmışlar. Normal olarak Zaynab’ın Zayd ile evliliği üzerine indirilen ayetlerden sonra, Ahzap Suresi 36. Ayet’in ardına eklenmeleri gerekmez miydi? Bildiğiniz gibi Kuran ayetleri Muhammad’ın ölümünden sonra derlenmiş. Bu hata ya o tarihte yapılmış ya da daha sonra. Bana kalırsa Muhammad’ın evlatlıklar üzerine olan kararını, Zaynab ile evlenmeden önce vermiş olduğu izlenimini vermek veya kafa karıştırmak için yapılmış bilinçli bir düzenleme!

İddet Süresi

Muhammad Zaynab bint Jash ile nikahlanırken sadece “Baba, evlatlığının boşadığı kadın ile evlenemez!” kuralını göz ardı etmekle kalmıyor. İslam öncesi ve sonrasında, boşanan bir kadının tekrar evlenebilmesi için gerekli iddet süresini de ihlal ediyor. Oysa iki numaralı Bakara Suresi de bu hususu belgeliyor:

Bakara Suresi 228. Ayet - *Boşanmış kadınlar üç adet süresi boyunca evlenemezler. Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyorlarsa Allah'ın rahimlerinde yarattığı çocuğu saklamaları helal değildir. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.*



Allah, Peygamber'ine arka çıkmak için Muhammad'ın Zaynab ile evliliğinin hemen ardından yeni bir ayet gönderip Bakara Suresi'ndeki ilgili ayeti de hükümsüz kılmış:

Ahzab Suresi 49. Ayet - *Ey inananlar! Mümin kadınlar ile nikahlanıp, temasta bulunmadan boşanırsanız, artık onların iddet süresini beklemeleri için gerek yoktur. Onlara dünyalıklarını verin ve güzel bir şekilde serbest bırakın.*

Muhammad'ın bu evliliğinin İslam aleminde derin bir şok yarattığını biliyoruz. İnsanların tutumu onu uykusuz bırakacak kadar sarsmış olmalı. Bu sarsıntının sonucu gelen ayetler bütün ahlaki değerleri temelinden sarsacak nitelikte:

Ahzap Suresi (50-51) Ayetler - *Ey Peygamber; biz sana geçimlerini sağladığın eşlerini ve Allah'ın sana ganimet olarak verdiği savaş esirlerinden malik olduğun cariyeleleri, seninle birlikte hicret eden amcanın kızlarını, halanın kızlarını, dayının kızlarını ve teyzenin kızlarını helal kıldık. Bir de, kendisini peygambere hibe eden ve peygamberin kendisini almak istediği mümin bir kadını da, yalnızca sana has olmak üzere ve*

senin için helal kıldık. Biz onlara eşleri ve ellerinin altında bulunan cariyeleri hakkında kendilerine neleri farz kıldığımızı biliyoruz. Bu sana bir zorluk olmaması içindir. Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir. Onlardan dilediğini geriye bırakır, dilediğini de yanına alırsın. Boşadığın hanımlardan arzu ettiğini tekrar yanına almanda, senin üzerine bir günah yoktur. Böyle yapman onların mutlu olmalarına, üzülmemelerine ve hepsinin, senin verdiklerine razı olmalarına daha uygundur. Allah, kalplerinizde olanı bilir. Allah hakkıyla bilendir, halimdir.

Bu ayetleri Tanrı ile bağdaştıramazsınız. Nitekim Peygamber de bu ayetlerin büyük bir infial yaratacağını görmüş olmalı ki, yeni gelen bir ayet ile insanları rahatlatıyor:

Ahzab Suresi 52. Ayet - *Bundan sonra, güzellikleri hoşuna gitse bile başka kadınlarla evlenmek, eşlerini boşayıp başka eşler almak sana helal değildir. Ancak sahip olduğun cariyeler başka. Şüphesiz Allah, her şeyi gözetleyendir.*

Görüldüğü gibi Allah bu ayette, muhtemeldir ki bir gün önce göndermiş olduğu ayetleri hükümsüz kılıyor ve halka “Evet Muhammad isterse hepinizin anasını, karısını, bacasını eş olarak alabilir; ancak ben onu sınırlandırdım.” diyor. Zaynab bint Jash, Muhammad’ın yedinci evliliği. Buna rağmen, Peygamber’in altı evlilik daha yaptığını ve bunların içinde cariyeye olmayanların da yer aldığını biliyoruz.

Allah, altmış beş numaralı Talak Suresi’nde yeni bir düzenleme yapmış ve bu hususta gönderdiği birçok ayeti hükümsüz kılmış. Gönderilen ayetler Peygamber’inin dokuz yaşındaki Aisha ile olan evliliğine onay verdiğini dile getirirken iddet süresini de tekrar üç aya çıkartıyor.

Talak Suresi (1-4) Ayetler - *Ey Peygamber! Kadınları boşayacağınız zaman iddetlerini dikkate alın. Rabbiniz olan Allah’tan sakının ve apaçık bir hayasızlık yapmaları hali dışında onları evlerinden çıkarmayın, onlar da çıkmassınlar. Bunlar, Allah’ın sınırlarıdır. Allah’ın sınırlarını kim aşarsa, şüphesiz kendine yazık etmiş olur. Olur ki, Allah bunun ardından yeni bir kapı açar. İddet sürelerini doldurduklarında onları iyilikle tutun ya da iyilikle ayırın. İcinizden adalet sahibi iki kişiyi de şahit tutun ve şahitliği Allah için doğru olarak yerine getirin. İşte bu Allah’a ve Ahiret Günü’ne inananlara verilen öğüttür. Allah kendisinden korkanlara bir çıkış yolu ihsan eder. Ve ona beklemediği yerden rızık verir. Allah kendisine güvenenler için bütün kapıları açar. Şüphesiz Allah, emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir ölçü koymuştur. Kadınlarınızdan adetten kesilmiş olanlarla, henüz adet görmeyenler hususunda tereddüt ederseniz, onların bekleme süresi üç aydır. Hamile olanların bekleme süresi ise doğum yapımlarıyla sona erer. Allah kendisine karşı gelmekten sakınanların işlerini kolaylaştırır.*

İddet süresi boyunca başkası ile evlenemeyen kadın daha sonra kocasına geri dönebilir. Aksi halde boşanma kesinleşmiş olur. Görüldüğü gibi, üç ay olan bu süre hamilelerde doğuma kadar devam ediyor. Bu ayetlerde gözden kaçırılmaması gereken en önemli husus, çocuk yaştaki kızların evliliği üzerine. Kızlarda cinsel ilişki için belirlenen bülüğ yaşı dokuz (Muhammad’ın Aisha’yı nikahına aldığı yaş) olarak belirlense de adet görmeyen küçük kızların evlilik yapımları hususunda bir sakınca yok. Yukardaki ayetler aynen böyle söylüyor.

Allah, Bakara Suresi 106. Ayet’te “Herhangi bir konuda yeni bir ayet gönderirsem eskisi hükümsüz olur” buyuruyor. Buna rağmen hükümsüz kıldığı ayetler de Kuran’da yer alıyor. Bunun ne kadar büyük bir karmaşaya sebep olduğunu söylemeye dahi gerek yok. Diyanet İşleri, Peygamber ile ilgili uygunsuz hadisleri silme peşinde koşacağına, Kuran’daki hükümsüz ayetleri yok etse çok daha işi bir iş yapmış olur.

Peygamber’e yakıştırılmayan hadislerin sayısının % 90 olduğu söyleniyor. Hükümsüz ayetlerin çıkarılması

durumunda Kuran da en az bu ölçüde sadeleştirilir düşüncesindeyim. Ayrıca sormak gerekir ki “Ayetler üzerine karar veren kim? İnsanlar mı, yoksa Allah mı? Şayet yetkili olan Allah’sa, O’nun hükümsüz kıldığıının muhafaza edilmesinin sebebi nedir?”

Muhammad'in Sekizinci Evliliği

8. Juwayriyya bint al-Harith

Banu Mustaliq kabilesi Reisi al-Harith ibn Abi Dirar’ın kızı olan Juwayriyya bint al-Harith 608 yılında doğdu ve 628 yılında Muhammad ile evlendi.

627 Yılı Aralık ayında Sad ibn Ubada komutasındaki Müslüman kuvvetler, Quraysh’e yakın oldukları gerekçesiyle Kızıl Deniz sahilinde Jeddah yakınlarında Qadid’de yaşayan Banu Mustaliq kabilesine hiçbir uyarıda bulunmadan saldırdılar. Hayvanlarını sulamak için al-Muraysi denilen su kaynağına gittikleri sırada baskına uğrayan Banu Mustaliq kabilesinden karşı koyan erkekler öldürüldü 200 aile esir alındı; 200 deve ve 5.000 koyun ganimet olarak ele geçirildi.

William Muir’e göre Banu Khuzaa’nın bir kolu olan Yahudi Banu Mustaliq kabilesinden esir alınanlar arasında kocası Mustafa ibn Safwan çarpışmalar sırasında öldürülen Juwayriyya da vardı.



Sahih Muslim, book 19, hadith 4292 - Aun ibn Abu Juhaiifa’dan rivayetle - Nafi ibn al-Harith’e bir mektup yazdım ve onlar sığırlarını sulamak için gittiklerinde Peygamber’in hiçbir uyarı olmadan Banu Mustaliq’e saldırıp erkekleri öldürdüğünü, köyü yağmaladığını, kadınları ve çocukları esir aldığını bildirdim. “Bu sadece İslam’ın ilk günleri için gereklidir” yanıtını veren Nafi o gün Peygamber ile birlikte su kaynağına gelen savaşçılar arasında olan Abd Allah ibn Umar’in de bu olayı kendisine anlattığını söyledi.

O gün savaşa katılan Thabit ibn Qays'ın payına düşen Juwayriyya bint Harith, daha sonra Muhammad'e giderek "Ben kabilemizin reisi al-Harith ibn Abi Dirar'ın kızıyım ve fidye vererek kurtulmak istiyorum." dedi. Beğendiği bu güzel kadına "Size daha iyi bir teklifte bulunacağım." karşılığını veren Allah'ın Elçisi, Juwayriyya'nın "Daha iyisi ne olabilir?" sorusu üzerine "Fidyenizi ödemek ve sizinle evlenmek!" diye devam etti. Böylece bu teklifi kabul eden Juwayriyya ve 9 Ooqiyah ödeyip özgürlüğünü satın alan İslam Peygamberi evlendiler. Bu evlilik sebebiyle Banu Mustaliq kabilesi esirleri serbest bırakılırken, Juwayriyya'yi Muhammad'e veren Qays'ın kabilesi de prestij kazandı.

Lüks içinde büyümüş, akıllı, bilge, dil ve edebiyata hakim, zarif bir kadın olan; Aisha'nın ilk gördüğünde "Bir peri kadar güzel" diye tarif ettiği Juwayriyya 673 yılında vefat etti ve Muhammad'in diğer eşleri gibi Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Muhammad'in Dokuzuncu Evliliği

9. Rayhana bint Zayd

Medineli Yahudi Banu Nadir kabilesinin bir üyesi olan Rayhana bint Zayd, Banu Qurayza kabilesinden bir Yahudi ile evliydi. 627 yılında Muhammad yönetimindeki Müslümanların saldırısı karşısında yenilgiye uğrayan Banu Qurayza kabilesi mensupları idam edilirken Rayhana bint Zayd köle olarak ele geçirildi.

Muhammad'in en az bir kez evlenme teklif ettiği ve Rayhana'nın bu teklifi kabul etmediği söylenir. Bu da köleliğinin ilk günlerinde İslam'a dönmeyi reddetmesine bağlanıyor.

Muhammad ibn Sad ibn Mani al-Hashimi (784-845) Basralı İslam bilgini - al-Waqidi'yi referans göstererek - Azad edilmişti, fakat daha sonra Muhammad ile evlendi.

Abu al-Salah al-Halabi (984-1055) Suriyeli İslam bilgini - Muhammad, önce başörtüsü giymeyi reddetmesine rağmen daha sonra uzlaştığı Rayhana'ya ceyiz aldı ve evlendi. (Taqrib al-Maarif)

Shibli Nomani (1857-1914) Hindistanlı İslam bilgini - Rayhana, Muhammad tarafından azad edildi.

Ibn Hajar al-Asqalani (773-852) Mısırlı Sünni İslam bilgini - Muhammad Rayhana ile evlendi ve ona bir ev hediye etti. (Muhammad ibn al-Hassam'ın "History of Medina." kitabından alıntı yaparak bu evi tarif eder.)

Muhammad ibn Ishaq ibn Yasar (704-767) Arabistanlı İslam bilgini - Muhammad, Rayhana bint Zayd'i bir köle olarak yanına aldı ve İslam'ı kabul ederse kendisine eş yapmayı vadetti. Önce bu teklifi reddeden Rayhana'nın daha sonra İslam'ı kabul ettiği söylense bile, o kendi hesabına göre bir köle olarak öldü. (The Making of the Last Prophet)

Ahzap Suresi 26. ve 27. Ayetler - Kitap ehlinden olup onlara yardım edenlerin kalplerine korku düşürdü, kalelerinden indirdi ve siz onların bir kısmını öldürüp bir kısmını da esir aldınız. Böylece Allah sizi onların yerlerine, yurtlarına, mallarına ve daha ayak basmadığınız topraklara varis kıldı. Allah her şeye kadirdir.

Rayhana bint Zayd, 631 yılında Muhammad'in Veda Haccı'ndan bir müddet sonra genç yaşta öldü ve Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Ibn Sad (784-845), Tabaqat 8:92. Rayhana azat edildi ve daha sonra İslam'ı kabul etmesi üzerine Peygamber ile evlendi.

Abu Ishaq al-Thalabi (? - 1035), Muhammad'ın onun için bir mehir ödedi (kanıt gösterir) ve daha sonra Rayhana ile evlendi.

İslam alimleri arasında Rayhana bint Zayd'ın Muhammad'ın eşlerinden biri olup olmadığı konusunda evrensel bir fikir birliği yoktur. Rayhana, hacdan 631 yılında hacdan on bir gün sonra öldü ve Medine'deki El-Baki' mezarlığına gömüldü.



Harem'in kadınları. Frederick Arthur Bridgman

Ibn Ishaq's, Sirat Rasul Allah 466.

Shuba ibn al-Hajjaj ← Abd-al Malik ibn Umayr ← Atiya al-Qurazi

Allah'ın Habercisi, Banu Qurayza'nın her yetişkininin öldürülmesini emretmişti. Ben bir delikanlıydım, yetişkin olmadığımı anladılar ve gitmeme izin verdiler.

Ayyub ibn Abd al-Rahman ibn Abd Allah ibn Abu Sasa (brother of Banu Adiy ibn al-Najjar):

Salit ibn Qays'ın kız kardeşi ve al-Mundhir'in annesi olan Salma bint Qays, halası olduğu Muhammad ile birlikte hem Kudüs'e hem de Mekke'ye doğru birlikte namaz kılmış ve ona biat etmiş kadınlardan biriydi. Banu Qurayza erkekleri katledilirken Peygamberden kendisine sığınan yetişkin bir adam olan Rifa ibn Samawal al-Qurazi'nin hayatını bağışlamasını istedi ve onun dua edip deve eti yemek için söz verdiğini söyledi. Böylece adamın hayatını kurtardı.

Allah'ın Habercisi, Banu Qurayza'nın mallarını, eşlerini ve çocuklarını Müslümanlar arasında paylaştırdı. Savaşa katılan atlar için iki ve erkekler için bir pay verildi ve Peygamber de kendi hissesi olan ganimetin beşte birini aldı. Banu Qurayza gününde atlı Müslümanların sayısı otuz altıydı; kendileri ve atları için ayrı ayrı pay aldılar. Bu bir emsal oldu ve sonraki baskınlar için gelenek halini aldı.

Allah'ın Habercisi, Banu Amr bin Kurayza'nın kadınlarından Rayhana bint Amr ibn Khunafa'yı kendisi için seçmişti. Rayhana ölümüne kadar kadar Peygamber'in yanında kaldı. Peygamber onunla evlenmeyi ve ona başörtüsü takmayı teklif etmişti, fakat o "Hayır, beni eline bırak, çünkü bu benim için de senin için de daha kolay olur" dedi. Bu yüzden onun isteğine uydu. Yakalandığında ve Yahudiliğe sarıldığında İslam'a karşı tiksinti göstermişti. Elçi bu yüzden biraz hoşnutsuzluk hissetmişti. Bir gün arkadaşları ile birlikte iken yanına gelen Thalaba ibn Saya "Rayhana'nın İslam'ı kabul ettiğini müjdelemeye geliyor" dedi ve bu Muhammad'ı mutlu etti.

Muhammad'ın Onuncu ve Onbirinci Evliliği

10. Umm Habiba Ramla bint Abu Sufyan

Abu Sufyan ibn Harb ile Safiyya bint Abi al-As'ın kızı, Halife Muawiya'nın kızkardeşi, Uthman ibn Affan'ın anne tarafından birinci ve baba tarafından ise ikinci kuzeni olan 594 doğumlu Umm Habiba Ramla bint Abu Sufyan "Müminlerin annesi" olarak bilinir. 624-630 yılları arasında Quarysh kabilesinin lideri olan babası Abu Sufyan, Muhammad'ın en güçlü düşmanı olmasına rağmen daha sonra Müslümanlığı kabul etti ve Allah'ın Elçisi'nin yanında mücadele etti.

Ramla'nın ilk kocası Ubayd Allah ibn Jahsh, Muhammad'ın yedinci eşi Zaynab bint Jahsh'ın erkek kardeşiydi. İslam'ı kabul etmelerinden dolayı gördükleri eziyet yüzünden 616 yılında Abyssinia'ya göç ettiler. Kızları Habiba'nın doğmasından sonra Hristiyanlığa dönen Ubayd Allah karısının da bu dini tercih etmesini istedi. Ramla, bu teklifi kabul etmemesine rağmen Ubayd Allah ile birlikte Abyssinia'da yaşamaya devam etti. Ubayd Allah 627 yılında öldü ve bekleme süresini tamamlayan Ramla Muhammad'den evlilik teklifi aldı. Abyssinia Negusu'nun kölesi Abraha tarafından iletilen bu teklifi kabul eden Ramla hediye olarak gönderilen gümüş bilezik ve yüzüğü de aldı. Allah'ın Elçisi'nin katılmadığı evlilik töreni 628 yılında Abyssinia'da gerçekleşti. Abyssinia Negusu'nun bir hutbe okuduğu törende Ramla'nın vasi olarak seçtiği Khalid ibn Said de cevabi bir konuşma yaptı. Ev sahibi olarak büyük bir düğün düzenliyen Abyssinia Negusu, geline hediye olarak misk ve amber göndermesi dışında Khalid ibn Said'e Allah'ın Elçisi adına 400 dinar çeyiz parası verdi. Muhammad'ın bütün eşlerine verdiğinden daha fazla olan bu çeyizi memnuniyetle karşılayan Ramla Abyssinia Negusu tarafından Sharhabeel ibn Hasana ve 30 Müslüman göçmen eşliğinde iki tekne ile Medine'ye gönderildi. Kardeşi Muawiya'nın halifeliği sırasında, 664 yılında ölen Ramla Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Umm Habiba Ramla bint Abi Sufyan 65 hadis rivayet etti, fakat hadis bilginleri Muhammad al-Bukhari ve Muslim ibn al-Hajjaj bunların sadece ikisi üzerinde anlaşmaya vardılar. Müslümanlar da bu iki hadisi kabullendiler.

11. Maria al-Qibtiyya

Mariye Kıbtiyye, 628 yılında Bizans'ın İskenderiye Valisi al-Muqawqis tarafından ablası Şirin ile birlikte Muhammad'e hediye olarak gönderilen bir Hristiyan köleydi. Muhammad, Şirin'i Hassan ibn Thabit'e hediye etti. Ibn Qayyim al-Jawziyya dahil bazı eski kaynaklar Muhammad'den İbrahim adında bir çocuk sahibi

olmasına rağmen Maria'nın sadece bir cariye olduğunu yazar. Ibn Hisham ve Ibn Ishaq ise eşleri listesinde gösterirler.

Muhammad'ın Hicret'in altıncı yılında mektuplar göndererek Ortadoğu'nun büyük hükümdarlarını İslam'a davet ettiği söylenir. Muhammad ibn Jarir al-Tabari "History of the Prophets and Kings" kitabında bu metinlerin bazılarının o tarihten 250 yıl sonra yazıldığını iddia etmekle beraber, Muhammad'ın İskenderiye Valisi'ne bir heyet gönderdiğini kabul ediyor.

History al-Tabari 8:131

Mısır'a gelen Hatib ibn Abu Baltaah, al-Muqawqis tarafından Muhammad'e hediye olarak gönderilen Maria'yı dişi katırı Duldul'e, kardeşi Şirin'i eşeği Yafur'a bindirdi, kıymetli kumaşları da yanına aldı ve Medine'ye döndü. Hatib, yolda Maria ve kız kardeşini İslam'a davet etmiş ve olumlu sonuç almıştı. Hediyeleri alan Muhammad, Maria'yı Umm Sulaym bint Milham'a teslim ederken, Şirin'i de daha sonra Abd al-Rahman ibn Hassan isminde bir çocuk sahibi olacağı şair Hassan ibn Thabit'e verdi.



Blidah'ta Peygamber günü. Frederick Arthur Bridgman

Muhammad ile Maria'nın 630 yılının Mart ayında bir oğulları oldu. Müslüman, Yahudi ve Hristiyanlar için popüler olan İbrahim (Abraham) adı verilen çocuk emzirilmesi için Abu Sayf adındaki bir demircinin eşi

olan Umm Sayf'ın evine yerleştirildi. Ailenin süt ihtiyacını karşılamak amacıyla birkaç keçi de birlikte gönderildi. Doğumundan 16-18 ay sonra ciddi olarak hastalanan İbrahim ibn Muhammad, kızkadeşi Şirin ile birlikte bakımını üstlenen annesinin evinin yakınında olan meyve bahçesi içindeki bir ikametgaha taşındı. "The Life of Muhammad" kitabında "Büyük bir olasılıkla, Muhammad durumdan İbrahim öldükten sonra haberdar oldu." diye yazan İsmail Raji al-Faruqi (1921-1986) Peygamber'in tepkisini ve ölüm gününü şöyle anlatıyor:

Bu habere şok olan Muhammad'ı dizleri taşıyamıyordu ve Abd al-Rahman ibn Awf eğilerek elini tutmasını istedi. Meyve bahçesine doğru ilerledi ve annesinin kucağında olan oğlunun cansız cesedini alıp kendi kucağına yatırdı. Kalbi bu yeni trajedi ile paramparça olmuş ve acısı yüzüne vurmuştu. Üzüntüden boğulmuş bir halde "Ey İbrahim, Tanrının hiçbir kararı boşuna değildir!" dedi ve sonra sustu. Muhammad ağlıyordu; oğlunun annesi ve teyzesi de yüksek sesle ağlayarak ona eşlik ediyorlardı. Allah'ın Elçisi onlara susmalarını emretti. İbrahim ölüme teslim olurken Muhammad'ın parçalanan umutları kısa süreli de olsa bir teselli arıyordu. Yaşlı gözlerle ölü çocuğuna seslendi "Bizim aramıza en son katıldın ve ilk önce ayrıldın. Biz senin yasını şimdi olduğundan daha fazla tutmalıydık!" ve devam etti "Evet gözlerimiz yaşlandı, kalplerimiz burkuldu ancak biz Allah'ı memnun edecek sözler haricinde birşey söyleyemeyiz."

Rivayete göre, İbrahim'in ölümü 27 Ocak 632 Pazartesi günü sabahın erken saatlerinde meydana gelen bir güneş tutulması ile çakışır ve fanatik Müslümanlar bu durumu "Güneş üzüldüğü için gölgeye saklandı." şeklinde değerlendirip bir mucize olarak kabul ederler. Bunu duyan Muhammad "Bu olay bir insanın ölümü veya doğumu ile ilgili değildir; Güneş ve Ay Allah'ın varlığının işaretleridir. Bu olayı görün ve Allah'ı hatırlayıp ibaded edin." buyurur.

İslam alimleri arasında Maria al-Qibtiyya'nın Muhammad'ın eşlerinden biri olup olmadığı konusunda evrensel bir fikir birliği yoktur. Önce oğlu İbrahim'i sonra kocası Muhammad'ı kaybeden Maria, 637 yılında vefat etti.

Muhammad'ın Onikinci Evliliği

12. Safiyya bint Huyayy

Banu Nadir'in lideri Huyayy ibn Akhtab'ın kızı olan Safiyya bint Huyayy ibn Akhtab 610 yılında doğdu. Banu Qurayza'dan olan annesi Barra bint Samawal, Banu Harith'ten şair savaşçı al-Samawal ibn Adiya'nın torunuydu. İlk evliliğini Sallam ibn Mishkam ile yapan Safiyya, bir müddet sonra kocası tarafından boşandı. Banu Nadir 625 yılında Medine'den kovulunca Safiyya ve ailesi Medine-Khaybar arasında bir vahaya yerleştiler. 627 yılında Mekkeliler ile birlikte Hendek Savaşı'na katılan babası ve kardeşinin Qurayza kalesinde Müslümanlar tarafından yakalanıp kafaları kesildikten sonra Safiyya, Kenana ibn al-Rabi ibn Abu al-Huqayq ile evlendi. Rivayete göre Safiyya bir gün kocasına "Bir rüya gördüm, Ay Cennet'ten kucağıma düştü" dedi. Bu rüyayı Muhammad ile evlenme arzusu olarak yorumlayan Kenana Safiyya'nın yüzüne vurdu ve bu iz uzun süre yüzünde kaldı.

Müslümanlar, 628 yılı Mayıs ayında yapılan Khaybar Savaşı'nda, Banu Nadir dahil birçok Yahudi kabilesini yenip teslim aldılar. Sonra yıllık ürünlerinin yarısını cizye olarak vermeleri kaydıyla artık İslam Devleti'nin malı olan Khaybar'de kalmalarına izin veren bir anlaşma yaptılar. Yahudi tarihçi Norman Stillman'a göre bu anlaşma Banu Nadir'i kapsamıyordu.

Ibn Ishaq, 511-512

Sonra kadın esirler Allah'ın Elçisi ve askerleri arasında paylaşıldı. Bu sırada Dihya al-Kalbi eş veya köle olarak esirler arasından seçim yapmak için izin istedi ve Muhammad "Git ve istediğini seç!" yanıtını verdi. Dihya eşsiz bir güzelliği olan Safiyya'yı seçti ancak, adamlarından biri Muhammad'e "Niçin dünya güzeli Safiyya'yı bir başkasına verdiniz, o sizin için uygundu?" dedi. Peygamber "Dihya ve Safiyya'yı buraya getirin" buyurdu ve güzel Safiyya ile karşılaşınca Dihya'yı "Git ve başka bir kadın seç." diyerek gönderdi. Muhammad'in özgürlük verdiği Safiyya kendisine yardımcı olan bir kadın tarafından temizlenip hazırlanırken kabilesinin üyelerinden birçoğu Müslüman askerler tarafından öldürüldüler. Kenana da Yahudilerin mücevher ve paralarını sakladıkları yer hususunda sorguya çekildi ve ateş ile işkence edilerek can verdi. Müslümanlığı kabul eden ve 58 Yaşındaki Muhammad ile evlenen Safiyya henüz 19 yaşındaydı ve Umm Salama'nın "Ben ondan güzel bir kadın görmedim" diye tarif edeceği kadar güzeldi.



Sahih al-Bukhari, Evlilik Kitabı 5159 - *Safiyya'yı İslam'a dönüştürüp evlenme teklifinde bulunan Muhammad, bu evliliği gerçekleştirmek için Khaybar-Medine arasında üç gün bekledi. İslam'ı kabul etmesine rağmen, Muhammad'in diğer eşleri Medine'ye dönüşünde Yahudi kökenli olduğu için Safiyya ile alay ettiler. Bunun üzerine Muhammad Safiyya'ye "Bir daha bunu yaparlarsa onlara kocanın Allah'ın Elçisi, babanın Peygamber Harun ve amcanın Peygamber Musa olduğunu söyle" dedi.*

Safiyya, 656 yılında yılında Ali ibn Abi Talib, Aisha ve Abd Allah ibn Zubayr'in katıldığı bir toplantıda Uthman ibn Affan'ı savundu. Daha sonra evi kuşatıldığı zaman ulaşmaya çalıştığı Uthman'a konutların çatıları arasına yerleştirilen bir tahtayı kullanarak gıda ve su temin etti.

670-672 yılları arasında ölen ve Jannat al-Baqi mezarlığına defnedilen Safiyya, Müslümanlığı kabul etmeyen ablasının oğluna mirasının üçte birini (100.000 dirhem ve bir arazi) bırakmıştı. Medine'deki evi 180.000

dirheme Halife Muawiya tarafından satın alınan Safiyya'nın Kenana'ya söylediği rüyası ve bu yüzden çektiği acı bir mucize olarak yorumlanıp Sufi eserlerinde ve önemli hadis kitaplarında yer aldı.

Muhammad'ın Onüçüncü Evliliği

13. Maymunah bint al-Harith

594 yılında doğan Barraah bint al-Harith'in babası al-Harith ibn Hazn Mekke'nin Banu Hilal kabilesinden ve annesi Hind bint Awf da Yemen'in Banu Himyar kabilesindendi. Barraah'ın ismi kocası Muhammad tarafından Maymunah olarak değiştirildi. Lubaba adında bir kızkardeşi olan Barraah'ın baba tarafından Layla, Huzayla ve Azza; anne tarafından Mahmiyah bint Jazi al-Zubaydi, Asma bint Umais (Abu Bakr'in karısı), Salma bint Umais (Hamza ibn Abd al-Muttalib'in karısı) ve Awn bint Umais adında altı kız bir erkek yarı kardeşi daha vardı. Ibn Kathir'e göre Muhammad'ın 7. karısı Zaynab bint Khuzayma da ana tarafından kız kardeşiydi. Maymunah ve Muhammad, 630 yılında Mekke'nin 17 km ötesinde olan Sarif'de evlendiler. Muhammad'den sonra Medine'de yaşamını sürdüren Maymunah, 674 yılında vefat etti ve Jannat al-Baqi mezarlığına defnedildi.

Muhammad'ın son eşi olan Maymunah'ın Aisha'den önce vefat ettiğini rivayet eden Ibn Kathir, bu durumu şöyle anlatır:

Medineliler bir gün şehrin surlarından bakan Aisha'nin "Hepimizden dindar ve akrabalarına daha yakın olan Maymunah artık aramızda yok" dediğini söylediler.